

Rusijos premjeras neatvyks į Lietuvą

Rusijos Vyriausybės vadovas V. Putin.
Alfa.lt nuotr.

Vilnius, gegužės 26 d. (BNS) – Užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis nemato nieko blogo, kad į birželio pradžioje vyksiantį Baltijos jūros valstybių tarybos posėdį atvyks ne Rusijos premjeras Vladimir Putin, o vicepremjeras Viktor Zubkov. Pasak A. Ažubalio, tai yra normali Rusijos diplomatinė praktika.

„Paprastai rusai į tokio formato susitikimus siunčia vicepremjeras. Aišku, mes laukėme V. Putin, tačiau tokia praktika yra, ir mes turime ją priimti. Be to, Danija ar Švedija taip

pat siunčia savo antruosius asmenis, vicepremjeras“, – sakė A. Ažubalis.

Rusijos vicepremjeras V. Zubkov taip pat eina ir bendrovės „Gazprom“ direktorių tarybos pirmininko pareigas. A. Ažubalis manymu, Rusija į Lietuvą neatsitiktinai siunčia būtent šį vicepremierą, nes abi šalys turi bendrų energetinių reikalų.

„Manau, išvada paprasta – mes su Rusija turime klausimų energetikos srityje. Tačiau pirmiausia tai yra daugiašalis formatas, o kokie susitikimai vyks paraštėse, matysime“, – kalbėjo užsienio reikalų ministras.

Paklaustas, ar Baltijos jūros valstybių tarybos posėdžio metu jau yra numatyti kokie nors dvišaliai Lietuvos ir Rusijos vadovų susitikimai, A. Ažubalis teigė kol kas nesantis įgaliojimas šiuo klausimu ką nors sakyti.

Tuo tarpu Lietuvos politologai mano, kad Rusijos premjeras V. Putin sprendimu neatvykti į Vilnių nori parodyti, kad Lietuva dar nėra pakankamai draugiška ir turėtų labiau pasistengti dvišaliuose santykiuose.

„Iš Rusijos pusės vis dar nėra to-

kio dėmesio Lietuvai, ir Lietuva dar nėra laikoma pasiekusi tokį draugiškumo Rusijai lygį, kad ją savo apsilankymu pagerbtų V. Putin“, – sakė Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto dėstytojas Tomas Janeliūnas.

„Žiūrint į valstybės svorius, natūralu, kad iš mūsų pusės, matyt, yra laukiama daugiau pirmųjų žingsnių, ir tik tuomet Rusija spręs, kaip keisti savo požiūrį į Lietuvą“, – pridūrė politikos specialistas.

Vilniuje veikiančio Rytų Europos studijų centro specialistas Vytautas Sirijos Gira sakė, kad V. Putin neatvykimas yra „savitas ženklas, kad Lietuvai dar labiau reikia pasitempti, arba, kaip kas gali pavadinti, dar labiau įtikti Rusijai“. V. Putin neatvykimą, jo nuomone, galima sieti ir su Lietuvos prezidentės Dalios Grybauskaitės atsisakymu vykti gegužės 9 d. į Maskvą, ir su Seimo ketinimu priimti rezoliuciją dėl padėties Gruzijoje, ir su Maskvos siekiu paspausti Lietuvą remti Rusijos siekį gauti bevizį režimą su Europos Sąjunga.

Premjeras teigia, kad mokesčius teks didinti

Vilnius, gegužės 26 d. (BNS) – Premjeras Andrius Kubilius sako, kad nedidinant mokesčių būtų neįmanoma sumažinti šalies fiskalinį deficitą. Jo teigimu, Vyriausybė, Seimas ir prezidentė artimiausiu metu turi susitarti dėl deficito mažinimo per dvejus metus.

„Kalbu apie tai, ar mes norime gyventi su stabilia finansų sistema, ar mes norime nieko nedarydami pakliūti į tokią padėtį, kokioje dabar, pavyzdžiui, yra Graikija“, – sakė A. Kubilius.

Pasak jo, esama įvairių pasiūlymų, pavyzdžiui, įvesti kai kuriuos Europoje, jo žodžiais, populiarius mokesčius – nekilnojamojo turto, automobilių ar progresinius mokesčius.

„Bet svarbiausias dalykas, ką turime padaryti visi kartu – susitarti artimiausiu metu dėl dvejų metų deficito mažinimo priemonių“, – sakė premjeras. Pasak jo, tokių priemonių vertė siektų apie 4,5 mlrd. litų. Jo skaičiavimais, ekonomikos atsigavimas leistų gauti iki milijardo litų papildomų pajamų, dar apie pusę milijardo litų – iš šešėlinės ekonomikos, dalį pajamų – „geriau tvarkant kai kurias išlaidas.

„Bet lieka nuo 1,5 iki 2 milijardo litų suma, kurią galima padengti tik priimant sprendimus įstatymuose, keičiant kai kurias nuostatas, mažinant išlaidas ir ieškant papildomų pajamų“, – kalbėjo A. Kubilius. Norint šalies deficitą iki 2012 m. sumažinti iki 3 proc. BVP, skirtumą tarp pajamų ir išlaidų reikia sumažinti kiek daugiau nei 4,5 mlrd. litų.

Seimo pirmininkė atvyko į Jungtines Valstijas

Washington, DC, gegužės 26 d. (ELTA) – Seimo pirmininkė Irena Degutienė pradėjo viešnagę Jungtinėse Valstijose. Seimo pirmininkė pažymėjo, kad šiuo apsilankymu yra siekiama sustiprinti ne tik Lietuvos ir JAV politinius santykius, bet įtvirtinamas Baltijos ir Šiaurės šalių bendradarbiavimas.

„Stiprėjantį ekonominį bendradarbiavimą tarp JAV, Baltijos ir Šiau-

rės valstybių turime stiprinti megzdami ir glaudesnius tarpusavio politinius santykius, ryšius tarp žmonių. Tik užsitikrinę stiprų palaikymą ir aktyviai veikdami politiškai galėsime tikėtis, kad didžiosioms valstybėms sprendžiant tarpusavio dvišalius santykius, bus atsižvelgta ir į mažesnių valstybių, tokių kaip Lietuva, siekius“, – sakė I. Degutienė.

JAV sostinėje Seimo pirmininkė

susitiks su JAV Atstovų Rūmų nariu John Shimkus, dalyvaus Baltijos ir Šiaurės šalių parlamentų pirmininkų diskusijoje „JAV, Šiaurės ir Baltijos valstybių partnerystės stiprinimas: parlamentinės perspektyvos“. Seimo pirmininkės vardu Lietuvos Respublikos ambasadoje bus surengta darbo vakarienė į Washington atvykusiems Šiaurės ir Baltijos valstybių parlamentų vadovams.

Čikagos skaitytojams pristatytos lietuvių autorių knygos

R. Gavelio romaną į anglų kalbą išvertusi E. Novickas mielai pasirašinėjo ir atsakinėjo į klausimus.
Dalios Cidzikaitės nuotr.

Čikaga, gegužės 26 d. („Draugas“) – Š. m. gegužės 25 d., antradienį, vienas iš žinomiausių Čikagos knygynų „57th Street Books“ pakvietė į susitikimą su Ričardo Gavelio romano „Vilniaus pokeris“, išversto į anglų kalbą, vertėja Elizabeth Novickas ir neseniai išleistos knygos „Vilnius City of Strangers“ autoriu-

mi Laimonu Briedžiu, kuris susitikime negalėjo dalyvauti.

Po trumpo supažindinimo su R. Gavelio romanu, kelių ištraukų iš jo perskaitymo susirinkusieji turėjo progą užduoti klausimus ir daugiau sužinoti apie autorių, romano parašymo aplinkybes ir patį kūrinį.

Šiame numeryje:

- Telkiniuose. Gražus lit. m. klos „Saulutė“ pasirodymas St. Petersburg, FL (p. 2, 5)
- Ekonomika be vaizduotės (p. 3)
- K. Girniaus skiltis (p. 3, 11)
- „Draugo“ lietuviukai (p. 4)
- Motinos diena Dievo Apvaizdos parapijoje (p. 5)
- Iš Lietuvos vyčių veiklos (p. 5)
- Mūsų stalui (p. 8, 9)
- V. Alantas (34) (p. 9)
- Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos naujienos (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2.81 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Nuaidėjus paskutiniam skambučiui lituanistinėse mokyklėlėse JAV, iki rudens su skaitytojais atsisveikina ir kas ketvirtadienį „Drauge“ pasirodantis skyrelis „Draugo“ lietuviukai“ (redaktorė L. Apanavičienė). Pasklaidžius per visus šiuos praėjusius mokslo metus pasirodžiusius skyrelio puslapius, negali nepasidžiaugti joje sukaup-ta įvairia medžiaga: mokinių kūryba – eilėraščiais, proza, piešiniais, mintimis, mokyklėlėse vykusių renginių aprašymais ir nuotraukomis, galų gale, JAV LB Švietimo tarybos surengtu konkursu. Džiugina ir tai, jog atsirado daugiau mokyklėlių, panorusių su mumis bendradarbiauti. Dėkojame jų mokytojams už sugaištą laiką renkant medžiagą, rašant trumpas žinutes ar ilgesnius straipsnius. Kviečiame dar su mumis nebendraujančias mokyklėles susisiekti su mumis ir savo medžiaga praturtinti rugsėji ir vėl pasirodysiančius „Draugo“ lietuviukus“.
Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.**

Mąžindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdiena, paskelbta) \$250.00

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šėštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šėštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šėštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

LIETUVIŲ TELKINIAI

ST. PETERSBURG, FL

Gražus lituanistinės mokyklos „Saulutė“ pasirodymas

ELVYRA VODOPALIENĖ

Gegužės 1–2 dienomis St. Petersburg, FL, buvo švenčiama Motinos diena. Šventėje, kuri prasidėjo šeštadienį, gegužės 1 d., 6 val. vakaro Lietuvių klube, dalyvavo „Saulutės“ lituanistinės mokyklos mokiniai. Motinos dienos šventėje dalyvavo ne tik „Saulutės“ mokiniai, bet ir muzikantai Romas Zableckas ir Laisvidas Kisielius, pasivadinę „Kolorado vabalais“, atvykę iš Denver, Colorado. Savo kūrybos eilėraščių „Lopšinė mamai“ perskaitė poetė Gulbinaitė, atvykusi iš Fort Mayers, FL; taip pat pasirodė pramoginio šokio „Ritmas“ šokėjai. Antrą dieną Motinos dienos minėjimas vyko pačioje mokyklėlėje. O paskutinę dieną, gegužės 9 d., 10 val. ryto gražiam Fort DeSoto parke buvo surengta mokyklos gegužinė.

Šėštadienio Motinos dienos minėjimą organizavo „Bangos“ klubas, kuris jau keletą metų suburia naujus emigrantus iš Lietuvos. Šiuo metu klubui vadovaujanti Ramutė Ramin-ta Krikščikienė teigė: „Mano padėjų komanda – tai pirmiausia mano vyras Algimantas Krikščikas, mūsų finan-

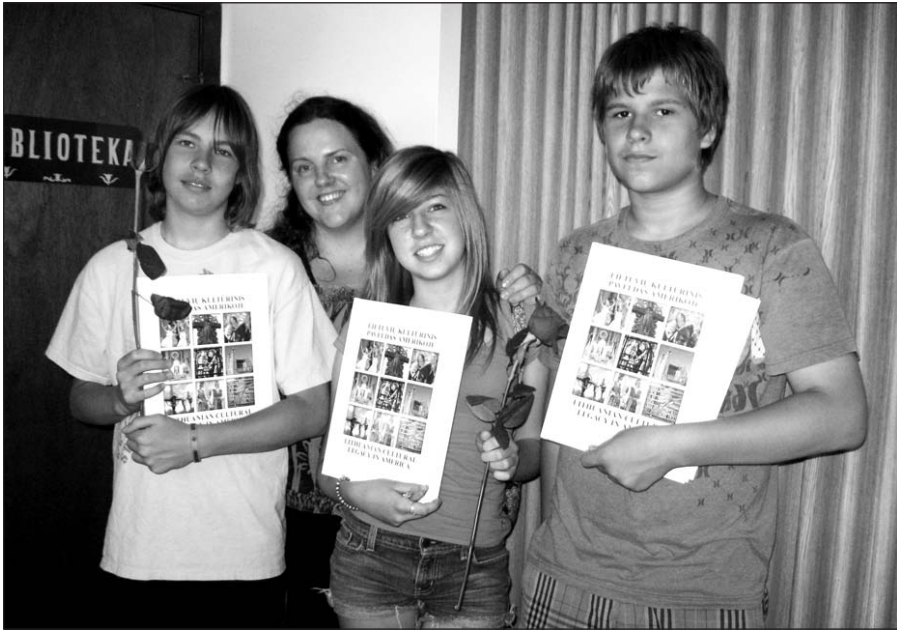

„Saulutės“ mokyklos vedėja Sotera Kungytė-Maksvytienė su naująja mokyklos vedėja ir St. Petersburg Lietuvių klubo pirmininke Vida Meiluvienė ir Lietuvių klubo šeimininke Angele Straukiene.

ven „Sonatina Moderato“, deklamavo „Tau, mamyte“. Indrė ir Aistė Zalepūgaitės, atvažiuodamos iš toli, labai praturtina mokyklėlės meninę programą. Visa mokykla padainavo dvi daineles: „Žibuoklėm pražyde“ ir „Mamos suknelė“. Šią paskutinę dai-

Programą vedusi R. Krikščikienė pakvietė poetę Gulbinaitę paskai-tyti savo kūrybą. Tolimesnę progra-mos dalį atliko grakščiai į salę įėję pramoginio „Ritmo“ šokėjai. Buvo malonu stebėti elegantiškai atlieka-mus šokius, kuriuos paruošė šokių mokytoja Rima Kilbauskienė. Gro-jant „Kolorado vabalų“ muzikai, sve-čiai galėjo ne tik šokti, bet ir pirkti gėrimų ir šėimininkų pagamintų įvairių skanumynų, kuriuos paruošė Angelė Straukienė ir talkininkės Ina Tatarūnienė ir Violeta Starienė.

Sekmadienį, gegužė 2 d., 9:30 val. ryto „Saulutės“ lituanistinė mokykla užbaigė savo mokslo metus. Užbaigi-mo proga buvo surengta šėntinė programa. Mokyklėlė šiais metais baigė: Monika Vilkialis, Paulius Lukas ir Jurgis Šiušys. Mokyklėlės vadovė pasveikino juos ir kiekvienam įteikė Algio Luko sudarytą puošnų nuotraukų albumą „Lithuanian Cul-tural Legacy in America“. Vadovė Sotera Kungytė-Maksvytienė pasvei-kino mamytes su Motinos diena, padėkojo tėveliams ir visoms mokyto-joms – Aušrai Beinaraivičienei ir Ri-mantui Šnižėvičiui, Rasai Kay, Ra-mutei Krikščikienei, Rimai Kilbaus-kienei, Astai Lukienei, Vidai Meilu-vienei, mokyklos išdininkui Riman-tui Šnižėvičiui ir šėimininkei Angelei Straukienei. **Nukelta į 5 psl.**

„Saulutės“ mokyklą baigė (iš k. į d.): Jurgis Šiušys, Monika Vilkialis ir Paulius Lukas. Visi buvo apdovanoti Algio Luko knyga-albumu „Lithuanian Cultural Legacy in America“. Viduryje stovi mokyklos vedėja Sotera Kungytė-Maks-vytienė.

sininkė Donata Koverienė, Diana, Al-fonsas ir Mantas Kadzevičiai ir Jurga Sipavičienė.”

Gražiai išpuoštoje Lietuvių klubo salėje susirinkus svečiams Lietuvių klubo pirmininkė Vida Meiluvienė pasveikino svečius ir pakvietė „Ban-gos“ vadovę vesti vakaro programą. Pirmoje programos dalyje R. Krikš-čikienė pakvietė mokyklos „Saulutė“ vadovę Soterą Kungytę-Maksvytienę pristatyti jaunuosius vakaro atli-kėjus.

Meninė programa prasidėjo su Aistės Zalepūgaitės skaitymu „Žo-džiai mamai“, ji taip pat pianinu pa-grojo Chopin valsą („Waltz No. 7 Op. 64“). Buvo išgirsta ir daug eilėraštu-kų, kuriuos padeklamavo Rūta Na-vickas, Cosette Kay ir Gabija Beina-ravičiūtė. Prie jų prisidėjo ir berniukai: Nojus ir Matas Blotniai ir Mari-jus Maksvytis. O Indrė Zalepūgaitė nuostabiai pianinu pagrojo Beetho-

ną dainavo mokytoja Ramutė Krikš-čikienė, o priedainį su įsijautimu dai-navo visi mokiniai. Tuo buvo baigta „Saulutės“ mokyklėlės programa.

Mokytoja Rasa Kay, apsupta „Saulutės“ mokyklos mokinių.

E. Vodopalienės nuotr.

EKONOMIKA BE VAIZDUOTĖS

LINA PEČELIŪNIENĖ

Išlipti iš krizės labiausiai padėtų optimizmas. Bet iš kur jo gausi? Padirbėjo savaitę Lietuvoje Tarptautinio valiutos fondo (TVF) misija ir patarė vėl mažinti išlaidas, vėl didinti mokesčius. Išlaidų nelabai yra iš ko nurėžti, tad TVF pataria: iš motinystės pašalpų. Mokesčius pataria ne tuos pačius didinti, o plėsti mokesčinę bazę: apmokestinti prabangą, t. y. gyventojų nekilnojamąjį turtą ir automobilius.

Išgirdęs tokius pasiūlymus, premjeras Andrius Kubilius linkčioja, nors buvo žadėjęs mokestinės naštos nebedidinti. O Seimo pirmininkė Irena Degutienė net buvo žadėjusi, kad rudinį svarstant naują biudžetą bus galima peržiūrėti mokesčius ir kai kuriuos grąžinti į padėtį iki krizės, ko reikalauja ir koalicijos partneriai liberalai.

Demokratijos istorija rodo, kad tauta nebus valdoma geriau negu nusipelnė. Estijos krizė nebuvo mažesnė negu mūsų, bet estai sukaupė atsargas, ir biudžeto deficitas dabar ten neviršija Maastrichto kriterijaus – 3 proc. BVP. Neperspaudė ten tauta savo valdžios – štai kas atsitiko, todėl kitamet Estija jau įsives eurą.

Panorusi būti savarankiška, Vyriausybė neprašė TVF pagalbos. Dabar skolinasi brangiai, bet vis tiek yra pasiryžusi vykdyti TVF pasiūlymus. Nežino, ko griebtis. Per dvejus metus reikia 4,5 mlrd. litų sumažinti biudžeto deficitą, jei norime, kad brangios skolos neaugtų ir gautume teisę 2014 metais įsivesti eurą.

Profesorius Povilas Gylys sako, kad A. Kubiliaus Vyriausybė neturi fantazijos. Vaizduotę turi Gediminas Vagnorius, pareiškęs, kad Europos Sąjunga (ES) jau pusmetį užmiršusi krizę. Vaizduotę turi ir Viktoras Uspaskichas, kuris patarė mokesčiais padidinti prekių kainas turguose ir didžiuosiuose prekybos centruose, kad žmonės pirktų mažose krautuvelėse. Vaizduotę turi visi, neužsikrovę valdžios naštos. Kai užsikrauna, kažkodėl vaizduotė dingsta.

Vis dėlto atrodo, kad naujų mokesčių Vyriausybei nepasiseks įvesti. Neturi tos jėgos, kaip tada per naktinę mokesčių reformą. Abi liberalų partijos – prieš nekilnojamojo turto mokestį. Geru laiku didinti mokesčius atrodo kvaila, nes ir taip surinktas visas biudžetas. Blogu laiku neįmanoma – nėra iš ko paimiti. Plakamas už tai, kad nepaliko sukaupęs atsargos blogiems laikams, buvęs premjeras Gediminas Kirkilas atkerta:

biudžetas – ne taupomoji kasa, ką gauni, tą išdaliji. Ir jis teisus.

Reikia nepamiršti, kad esant pertekliui Vyriausybė jautė daug didesnę spaudimą dalyti pinigus negu dabar. Neapsikentusi reikalavimų didinti atlyginimus socialdemokratė Irena Šiaulienė patarė mokytojams Ispanijoje skinti pomidorus, bet vis tiek valdžia buvo priversta tuos atlyginimus kelti, o kartu padidinti ir biudžeto deficitą.

Demokratijos istorija rodo, kad tauta nebus valdoma geriau negu nusipelnė. Estijos krizė nebuvo mažesnė negu mūsų, bet estai sukaupė atsargas, ir biudžeto deficitas dabar ten neviršija Maastrichto kriterijaus – 3 proc. bendrojo vidaus produkto (BVP). Neperspaudė ten tauta savo valdžios – štai kas atsitiko, todėl kitamet Estija jau įsives eurą.

Nereikia pavydėti. Estijos sėkmė sulauks investuotojų dėmesio. O tai nauda ir mums. Juk pasaulis mato Baltijos valstybes kaip vientisą regioną. Kita vertus, dabar tas Estijosėjimas į euro zoną kontroversiškas. Gal net Estija gelbsti euro garbę? Lenkija ir Čekija nenori įsivesti euro. Didesnėms už mus valstybėms, turinčioms laisvą savo valiutą, dabar lengviau įveikti krizę. Juk Lenkijos sėkmė iš dalies paremta ir tuo, kad ji turėjo galimybę 30 proc. nuvertinti savo zlotą.

Graikijos krizė išgąsdino visą euro zoną. Ant prarajos krašto paskui Graikiją rikiuojasi Portugalija, Ispanija, Airija. Ne šiaip sau ES sutarė trilijoną dolerių skirti eurui gelbėti. Vokietijos kanclerė Angela Merkel prasarė: jei žlugs euras, žlugs ir ES. Kad euras nežlugtų, TVF ir kiti finansų žinovai pataria sukurti bendrą ES finansų – biudžeto – sistemą. Kitaip sakant, ES turėtų virsti viena valstybe, panašiai kaip JAV. Entuziazmo prarasti nepriklausomybę, deja, nerodo nė viena ES valstybė.

New York University profesorius Nouriel Roubini, pirmasis numatęs krizę, dabar skelbia ne krizės pabaigą, o antrąjį etapą. JAV, Didžioji Britanija, Japonija tik sukūrė krizės įveikimo iliuziją, mesdamos pinigų ekonomikai gelbėti. O dabar šių didžiųjų pasaulio ekonomikų biudžeto deficitai ir valstybių skolos bus antrojo etapo krizės priežastis. Jeigu dar turime galvoje, kad Kinijoje tik auga nekilnojamojo turto burbulas... Pasaulis atrodo nekaip.

Lietuvai TVF paliko tik tokį optimizmą: šiemet mūsų BVP kils 2 proc. Žinoma, jei skatinsime eksportą. Kaip jį paskatinti? Ar taupyti pradėjusios valstybės neužsidarys mūsų prekėms? Atsakyti į šiuos klausimus tikrai reikia daug vaizduotės.

„Valstiečių laikraštis“

Lina Pečeliūnienė – 1990–1998 m. „Lietuvos aidas“ politikos korespondentė, šiuo metu „Valstiečių laikraščio“ politikos apžvalgininkė.

KĘSTUTIS GIRNIUS

Ar įstatymai taps švedišku stalu?

Lietuvos teisėtvarkos sistema yra silpniausia iš visų Lietuvos valdžios grandžių. Kada ir kur pažvelgsi, vis akis bado teismų ir teisėsaugos sistemos neveiksmingumas ir negebėjimas priimti sprendimų daug atgarsių turinčiose bylose.

Neužbaigta Darbo partijos juodosios buhalterijos byla, neišaiškinta, ar Artūras Zuokas yra Abonentas, kaip Kristina Butrimienė tapo „Draugystės“ viešbučio savininke, kaip žuvo Vytautas Pociūnas. Silpnai dirba visos teisėtvarkos sistemos grandys. Didžioji dalis ikiteisminių tyrimų tuo ir baigiasi, prokuratūra nepajėgia įrodyti kaltinamojo kaltės, teismai vilkina bylas ar priima sunkiai suprantamus ir pateisinamus nuosprendžius.

Pastaruoju metu kaip niekada paaiškėjo teisėtvarkos trūkumai. Klaidingi sprendimai žymėjo vadinamąją pedofilijos bylą nuo pirmųjų dienų. Nors veikiausiai buvo klausomasi Drąsiaus Kedžio pokalbių, tad ir žinoma, koks jis žmogus, nebuvo imtasi priemonių iš jo atimti ginklus. Jonas Furmanavičius prašė apsaugos, bet jos nesulaukė. Prokuratūra vilkino D. Kedžio pateiktą kaltinimą Andriui Ūsui tyrimą, tuo pačiu metu melagingai teigė Seimui, kad byla energingai tiriama. Policijai nepasisekė surasti besislapstančio D. Kedžio.

Galima ginčytis dėl Kėdainių rajono apylinkės teismo sprendimo skubiai perduoti D. Kedžio dukterį jos motinai. Vienų nuomone, teisėjas nuodugniau neištyrė padėties ir dirbtinai spartino mergaitės perdavimą. Kiti mano, kad seniai reikėjo dukrą perleisti motinos globai. „Gelbėtojų“ minia apsupo Venckų namą ir neleido antstoliui vykdyti teismo nutarties, taigi diktavo sąlygas teismui.

Gėjų eitynės irgi beveik tapo teisėsaugos nekompetentingumo auka. Kad ir ką galvotum apie homoseksualus, teisinė valstybė turi ginti jų pagrindines teises, taigi, žodžio ir susirinkimo laisvę. Kelias dienas prieš eitynes Vilniaus apygardos administracinis teismas (VAAT) patenkino Generalinės prokuratūros prašymą laikinai sustabdyti leidimą gėjų eitynėms, nes esą dalyvių nebus galima apsaugoti nuo smurto. Užuoat gynęs piliečių teises, laikinai pareigas einantis generalinis prokuroras, kurį esą įkalbino ir įbaugino Valstybės saugumo departamentas (VSD), ketino nusileisti smurtininkams. Padėti išgelbėti VAAT nutarimą panaikines aukštesnis teismas. Šiuo politiškai sveikintinu žingsniu buvo pažeidžiama teismų praktika ir bylų paskirstymo tvarka.

Nevalia užmiršti Gatajevų bylos. Jie buvo kaltinami naudoję smurtą ir psichinę prievartą prieš savo nepilnamečius globotinius. VSD perėmė bylą ir surengė klasikinę KGB operaciją. Vienas VSD darbuotojas suviliojo jauną auklėtinę, jai davė garso įrašymo priemonę, kad rinktų medžiagą prieš savo globėjus. Kauno apygardos vyriausiasis prokuroras Kęstutis Betingis Gatajevų bylai tirti paskyrė net septynis saugumiečius. Kauno apygardos teismas 2009 metų rugsėjį nuteisė pabėgusius Gatajevus kalėti, bet Lietuvos Aukščiausiasis Teismas panaikino nuosprendį 2010 metų kovo mėnesį. Susidorojimas su Gatajevais sukėlė pasipiktinimą Suomijoje, kuri jiems suteikė prieglobstį.

Kaip elgėsi Lietuvos politikai šiais teisėtvarkos išbandymų metais? Neverta komentuoti Petro Gražulio ir Kazimiero Uokos laikysenos. Norėtusi sakyti, kad nuvylė tai, jog atsakingi Vidaus reikalų ministerijos ir policijos pareigūnai nepasirengę galimiems Seimo narių chuliganiškiems išpuoliams ir nenurodė eiliniams policininkams, ką daryti tokiu atveju. Bet toks rankų nusiplovimas būdingas vidaus reikalų ministrui Raimundui Palaičiui, kuris D. Kedžio dukters perdavimo krizės įkarštyje atostogavo nuo gegužės 17-os iki gegužės 21 dienos. Primenu, kad R. Palaitis išvyko į kažkokią komandiruotę pernai per sausio 16-osios riaušes. Jei R. Palaitis neturi atsakomybės jausmo, kodėl jis ministras, kodėl šitokį jo elgesį toleruoja kiti ministrai ir jo partijos kolegos?

Teisingumo ministras Remigijus Šimašius neišvyko atostogauti, bet tenkinosi trafaretiniais pamokymais, kad teismo sprendimai „yra vykdytini, jie turi būti vykdomi. Tokia praktika, kai jie nevykdomi, nepateisinama“. Sunku nepritarti šiai nuostatai, bet iš ministro laukiama daugiau negu iš kaimo bobutės ar žmogaus iš gatvės – būtent, kokių nors veiksmų arba patarimų, kas darytina, siekiant įveikti krizę ir užtikrinti įstatymų viršenybę.

Aukščiausi valstybės pareigūnai nepasižymėjo drąsa ar nuosekliu įstatymų gynimu. Po VAAT nutarimo atidėti eitynes prezidentė Dalia Grybauskaitė teisingai pabrėžė, kad Konstitucija užtikrina visų teisę į taikius susirinkimus ir kad policija privalo užtikrinti rimtį. Bet ji labai droviai pasisakė dėl D. Kedžio dukters perdavimo, kelis kartus pabrėždama, jog svarbiausia saugoti mažos mergaitės interesus. Nenurodyta, kaip šiuos interesus derinti su teismo nutartimi ir kas darytina, kai mergaitės „gynėjai“ nepaiso teismo nutarimo ir jaučiasi esantys virš įstatymo.

Balandį premjeras Andrius Kubilius atsiribojo nuo homoseksualų eitynių, aiškindamas, jog „paradų organizatoriai slapta labai siekia“, kad būtų jaučiama vieša priešprieša,

Nukelta į 11psl.

„DRAUGO“ lietuviškai

Redaktorė **Laima Apanavičienė**
laimaa@hotmail.com

Baigėsi dar vieneri mokslo metai JAV lituanistinėse mokyklose. Paskutinę mokslo metų dieną mokyklose vyravo vaikų šypsenos, vasaros atostogomis dvelkiantis šurmulys ir mokyklos pažymėjimų įteikimo laukimas. Abiturientai su ašaromis akyse atsisveikino su mokykla, o kiti moksleiviai džiaugėsi prasidedančia vasara ir visiškai negalvojo, kad rudenį vėl reikės ateiti į klases.

Prieš akis vasara. Gal Jūsų laukia kelionė į Lietuvą, o gal IX Dainų šventėje Toronto, Canada visi trauksime lietuviškas dainas. Šis „Draugo“ lietuviukų“ numeris taip pat paskutinis šiais mokslo metais. Dėkoju visiems rašiusiems, pasakojusiems apie gyvenimą lituanistinėse mokyklose, siuntusiems nuotraukas, piešinius, pirmuosius kūrybinius bandymus. Linkiu Jums visiems saulėtos vasaros, gražių įspūdžių ir viliuosi, kad kitais mokslo metais nepamiršite mūsų puslapio.

Redaktorė

ČLM dešimtokai perduoda mokyklos raktą ir skaito testamentą būsimiems mokyklos šeimininkams devintokams.

Šiomet Čikagos lituanistinę mokyklą baigė vienuolika abiturientų.

Čikagos lituanistinės mokyklos abiturientų mintys atsisveikinant su mokykla

Lietuva – mano Tėvynė, ir aš didžiuojuosi būdama lietuvaitė. Aš save laikau lietuve! Mano šeima – lietuviai, aš Lietuvoje gimiau ir man brangu viskas, kas lietuviška.

Simona Sidaugaitė

Čikagos lituanistinė mokykla (ČLM) man padėjo išlaikyti lietuvišką. Žmonės, kuriuos čia sutikau – skirtingi, iš jų daug ko išmokau. Nors aš gyvenu Amerikoje, laikau save lietuve.

Eglė Dauksaitė

Čikagos lituanistinėje mokykloje visi labai draugiški ir pilni energijos. Šioje mokykloje daug lietuviškų švenčių. Čia mes išmokome kalbėti ir rašyti lietuviškai. Mano atmintyje

ČLM išliks ilgai.

Paulina Lapinskaitė

Gal pamokos ir ne pats įdomiausias dalykas, bet man padėjo nepamiršti lietuvių kalbos, istorijos. Man išliks atmintyje dienos praleistos lietuviškoje mokykloje ir visi linksmi prisiminimai su klasiokais.

Mantvydas Rupšas

Mano atmintyje išliks visos išdai, kurias mes krėtėme ir žmonės, kuriuos sutikau šioje mokykloje.

Laura Puzelytė

ČLM aš sutikau labai daug gerų žmonių, kurių tikrai nepamiršiu. Į mokyklą einu nuo kiškučių klasių.

Kiekvienais metais darėmės vis artimesni, todėl tikiu, kad ir baigę mokyklą išliksime draugais.

Greta Karvelytė

Manychiau, kad visi lietuviukai turėtų eiti į lietuvišką mokyklą.

Nerijus Meškauskas

Laikau save Pasaulio piliete, nes labai patinka keliauti, tačiau esu lietuvė ir smagu, kad galiu su draugais pasikalbėti lietuviškai.

Kamilė Kevličiūtė

Lietuva – mano gimtasis kraštas, dalis manęs. Džiugu, kad lituanistinėje mokykloje mes esame labai arti-

mi, kad gyvenome linksmai.

Karolis Usonis

ČLM mokykla padeda išlaikyti lietuvišką, nors daugelis vaikų, atėję į mokyklą, net nekalba lietuviškai. Mokytojams yra sunku priversti nekalbėti angliškai. Aš žadu lankyti lietuviškus būrelius, bažnyčią, bendrauti su savo draugais lietuviais.

Justina Pokvietytė

Mokykla man padėjo išlaikyti lietuvišką, galėjau dalyvauti lietuviškose šventėse, skaityti knygas lietuvių kalba. Ilgam prisiminsiu sunkius penktadienio vakarus, kai reikėdavo ruošti namų darbus.

Miglė Slavikaitė

REMIGIJUS BALTRUŠAITIS

Mano senai mokyklai

Iš praeities
Staiga prisiminimai
Seni išplauks
Ir prieš akis ilgai –
Šlamės klevai
Toj rudenio alėjoj,
Švies mokykla –
Sena, baltais langais...

O klasėje atrodys
Taip, kaip buvę:
Seni suolai eilėm,
Juoda lenta...
Ir sakiny –
Lyg užrašytas vakar –
Su ta pačia gramatine klaida.

Tik kaip surast
Kažkur tarp vadovėlių
Tas klasės nuotraukas
Labai labai senas?
...ir nors sekunde
Kad išplauktų vėlei
Lyg iš miglos
Man tavo šypseną.

ČLM šeštokai sėkmingai išlaikė egzaminus ir nuo rudens lankys Aukštesniąją mokyklą. Šeštokai su daina atsisveikina su Žemesniąja mokykla.

Laimos Apanavičienės nuotraukos

DETROIT, MI

Mažiausi „Žiburio“ lituanistinės mokyklos mokinukai pasiruošę sudainuoti dainelę mamai.

Motinos dienos šventė

ROŽĖ RAŽAUSKIENĖ

Atvykus naujam klebonui, Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos gyvas-tingumas neblėsta. Tikriausiai nu-jautė klebonas kun. Gintaras Joni-kas, kad po šventės, po tokio jaudi-nančio, meile mamai alsuojančio pa-mokslo jausis laimingiausias, jei galės apsikabinti savo mamą. Skrydžiui per Atlantą bilietas jau buvo kišenėje. Tuoj po šventės jis ir išskrido dviems savaitėms atostogų pas mamą.

Motinos dienos šventė parapijoje prasidėjo iškilmingomis šv. Mišiomis. Pradžioje – Švenčiausio Sakramento pagarbinimas, lydimas gražiausio giedojimo. Mūsų klebonas yra ne tik kunigas, bet ir muzikas, lankęs mu-zikos mokyklą. Vargonavo Rita Gied-raitienė. Giedojimui talkino mūsų solistė Asta Piestienė.

Pamoksle kunigas išsakė gilius jausmus mamai: „Žodis ‘mama’ susi-deda tik iš keturių raidžių, bet to žo-džio prasmę aprašyti prireiktų daug tomų, daug knygų.“ Mama, tai pir-mas žodis, kurį pasako vaikas. Mama yra asmuo, kuri prie verkiančio vaiko gali praleisti visą naktį be miego. Ma-ma mums atidavė visą savo stiprybę, kad augtume, buvo kantri mūsų iš-daigoms. Mama – tai žmogus, kuriam nebijome išsakyti savo paslaptis. Mama moko mus taisyti klaidas. Mamai skauda, kai turi mus bausti. Mama mus mylėjo, myli ir visada mylės, – sakė kun. Jonikas. Baigda-mas pamokslą jis taip pat prisiminė ir mūsų visų Dangiškąją motiną: „Jė-zus taip pat turėjo mamą – Mariją. Gimus Jėzui, ji buvo labai laiminga,

bet žinojo, kad sūnus turės mirti. Ji visą gyvenimą ruošė Jėzų, kad šis galėtų nešti kryžių. Kai Jėzus ėjo į Golgotos kalną ir nešdamas kryžių pargriuvo, pamatė verkiančią savo motiną. Tai jam suteikė jėgų vėl atsistoti, dar kartą užsikelti kryžių ant savo pečių. Būdamas nukryžiuo-tas ir žiūrėdamas į Mariją, jis tarė: ‘Štai tavo Sūnus’, o savo mokiniui Jonui – ‘Štai tavo motina.’ Tai reiškia, kad Jėzus atidavė ją žmonijai kaip visų mūsų motiną.”

Mišių pabaigoje sugiedojus Mari-jos litaniją ir giesmę „Sveika, Ma-rija“, visi ėjo į parapijos salę pietums, programai, kurią atliko „Žiburio“ lituanistinės mokyklos mokinukai. Vaikučius šokti išmokino mokytoja Lelė Viskantienė, dainuoti – moky-tojos Ina Hudson ir Simona Gavri-lenko.

• • •

Mūsų klebono kun. Joniko pas-tangomis kiekvieną antrą mėnesio sekmadienį yra pagerbiami tą mėnesį gimusieji. Užtraukiame „Ilgiausių metų“, vaišinamės gimtadienio tortu. Gegužės 9 dienos antrasis mėnesio sekmadienis sutapo su Motinos Die-nos pagerbimu. Tarp tų visų gegužės mėnesį gimusių Magdalena Bernotai-tienė šventė savo 100-jį gimtadienį. Nors tas 100-tasis gimtadienis nebė-ra didelė sensacija, šiemet jau ne pir-masis Detroit, parapijos komiteto pirmininkė, Motinos dienos šventės vedėja Rasa Karvelienė įteikė Ber-notaitienei gėlių puokštę. Sukaktuvi-ninkė buvo perrišta tautine juosta. Pasakytos kalbos. Šias iškilmes su-rengė jos dukterėčia Irena Orentienė.

Magdalena Bernotaitienė atšventė savo 100-ąjį gimtadienį su visais parapi-jiečiais, gimusiais gegužės mėnesį. Parapijos komiteto pirmininkė Rasa Karve-lienė pjausto gimtadienio tortą.

Mylimą mamytę
GENOVAITĘ MALDĖNIENĘ
85-to gimtadienio proga
sveikina vaikai
Ramunė ir Kęstutis
su šeimomis
ir linki stiprios sveikatos

Iš Lietuvos Vyčių veiklos

Lietuvos Vyčių Naujosios Anglijos apygardos pavasarinis suvažiavimas

Š. m. balandžio 25 d. Lietuvos Vyčių 135 kuopa, veikianti Ansonia, Connecticut, globojo Naujosios Angli-jos apygardos pavasarinį suvažiavi-mą, kuris įvyko Šv. Antano parapijos patalpose. Suvažiavime dalyvavo 67 vyčiai, iš jų 50 delegatų, atstovavusių 12 kuopai. Kazimieras Serafinas, 26 kuopos narys iš Worcester, MA buvo pakeltas į ketvirtąjį laipsnį, o Phyllis Gendreau, 17 kuopos narė iš Boston, Massachusetts, Eugene Žiūrys, 6 kuopos narys iš Hartford, Connec-ticut ir Thomas Koshis, 135 kuopos narys iš Ansonia, Connecticut – į tre-čiąjį laipsnį.

Š. m. gegužės 23 d. Brone ir Bill Wisnauskas, 10 kuopos nariai, suor-ganizavo specialias pamaldas, kurias vedė kun. Juozas Jurgelionis Pine in the Rindge katedroje, New Hampshi-re. Po to Lietuvių klube vyko vaišės. Abiejuose renginiuose dalyvavo apie 30 vietinių vyčių.

Buvo pranešta, kad š. m. birželio 11–13 d. prelatas Albert Contons ves susikaupimo suvažiavimą pranciš-konų vienuolyne Kennebunkport,

Maine.

Naujosios Anglijos apygardos kultūrinis festivalis vyks š. m. spalio mėn. 3 d. Maironio parke, Shrews-bury, Massachusetts. Praeitų metų festivalis buvo labai sėkmingas, lau-kiamas, kad ir šiais metais festivalis pasiseks.

Seselė vienuolė Helen Ivanaus-kas papasakojo apie š. m. gegužės 2 d. įvykusį koncertą, kuris vyko Fontbo-odne Academy, Milton, Massachusetts. Koncerto pelnas bus skiriamas Lietu-vos vaikų globos labdaros programai (Lithuanian Children’s Relief), kuriai vadovauja pati seselė.

Naujosios Anglijos apygardos ru-denio suvažiavimą globos 10 kuopa, veikianti Anthol-Gardner, Massa-chusetts. Tikslī data bus pranešta ar-timiausiu laiku.

Carol Trečiokas,
apygardos atstovė ryšiams su
visuomene

Parengė
Regina Juškaitė-Švobienė

ST. PETERSBURG, FL

Gražus lituanistinės mokyklos „Saulutė“ pasirodymas

Atkelta iš 2 psl. Ji taip pat išdali-no JAV LB Švietimo tarybos ir Lie-tuvių Fondo atsiųstas dovanėles – „Spalvinimo knygutę vaikams“ ir tu-šinuką su užrašu „Lietuva“. Vadovė taip pat pranešė, jog kitais metais ji jau nebus „Saulutės“ mokyklėlės vadovė ir pakvietė V. Meiluvienę, su-tikusią vėl vadovauti „Saulutės“ mo-kyklėlei. V. Meiluvienė išsėinančiai vadovei Soterai įteikė gėlių vazonėlį, o vaikučiai savo mamytėms ir naujai mokyklos vadovei įteikė po nuostabų raudonos rožės žiedą. Vyresnieji mo-kiniai padainavo savo kūrybos dainą mamai:

*Alio, alio, alio, mama,
negaliu girdėt,
Aš esu LT mokyklėj,
negaliu kalbėt.
Aš turiu daug išmokti, šokt,
dainuot, skaityt,
Sveikint Tave, mamyte,
ir gėles dalint.
Baik skambint, baik skambint,
baik
baik skambint man...*

* * *

Sekmadienį, gegužės 9 dieną, visi keliavo į puikų istorinį Fort DeSoto parką, kuriame vyko „Saulutės“ užbaigimo gegužinė. Čia mokiniai, mokytojai ir tėveliai galėjo pabūti gražioje gamtoje, valgyti ir žaisti įrengtoje žaidimų aikštelėje. Gegu-žinės metu mokytojos padėkojo mie-lai ir puikiai vadovei Soterai už vadovavimą ir įteikė kelias dovanė-les. Padėkojusi vadovė sukvietė vai-kučius pagerbti tuos, kurie šventė gimtadienius. Buvo uždegtos žvakutės ir sudainuota „Su gimimo diena“. Džiaugsmo sukėlė ir neužpučiamos žvakutės. O vėliau tie, kas norėjo, dar galėjo eiti maudytis ir žaisti tarp nuostabiai mėlynų, žalsvų ir krintan-čių bangų, kurios be sustojimo plovė balto smėlio krantą.

Mokyklos vadovė kviečia skaity-tojus apsilankyti mokyklos svetainės pagrindiniame ir renginių puslapyje adresu: www.saulute.com

Kaunas, gegužės 25 d. (ELTA) – Lietuvos kilmės garsiai antropologei, gamtosaugininkei, orangutangų tyrinėtojai prof. Birutei Galdikas įteiktos Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) Garbės daktaro regalijos. Šis apdovanojimas jai skirtas už mokslinę veiklą ir moralines vertybes, įkvėpiančias akademinę jaunuo-menę siekti pažinimo ir kilnių tikslų.

Prof. B. Galdikas savo vardo gamtosaugos fondus yra įsteigusi Didžiojoje Britanijoje, JAV, Indonezijoje ir Australijoje, Lietuvoje. Jie populiariai mokslininkės veiklą ir įgyvendina jos tikslus gamtos apsaugos srityje. Gimusi Vokietijoje, užaugusi Kanadoje, studijavusi JAV, 64 metų B. Galdikas didžiujasi baltiška kilme.

Aliaus Koroliovo (ELTA) nuotr.

„Litexpo“ prisistato užsienio rinkoms

Vilnius, gegužės 25 d. (ELTA) – Frankfurte atidarytoje tarptautinių susitikimų parodoje „IMEX 2010“ pirmą kartą dalyvauja Lietuvos parodų ir konferencijų centras „Litexpo“.

Paroda „IMEX“ skirta tarptautinius renginius organizuojančioms ir aptarnaujančioms struktūroms: nacionaliniams ir regioniniams turizmo, konferencijų biurams, techninės įrangos tiekėjams, konferencijų ir parodų centrums, prekybos sąjungoms, viešbučiams, pervežimų bendrovėms.

Šioje parodoje, kurioje dalyvauja ir lankosi renginių organizatoriai daugiau kaip iš 150 pasaulio šalių, „Litexpo“ pristato šiemet baigtą atnaujinti modernų ir didžiausią Lie-

tuvoje konferencijų centrą – 11 įvairaus dydžio salių – nuo 6 iki 1,800 vietų. Vienu metu jose gali tilpti daugiau kaip 3000 konferencijų dalyvių. Bendras konferencijų salių plotas sudaro 4,100 kv. m – nuo didžiausios 2,600 kv. m salės iki mažiausio 16 kv. m derybų kambario.

„IMEX 2010“ jau 8-ąją kartą organizuojamoje parodoje kasmet dalyvauja apie 3,500 dalyvių iš 157 šalių. Konferencijų centro galimybes „Litexpo“ pristato bendrame stende su Vilniaus turizmo informacijos centru. „Litexpo“ šiais metais ketina dalyvauti dar vienoje tarptautinių susitikimų parodoje „EIBTM 2010“ lapkričio 30–gruodžio 2 d. Barselonoje, Ispanijoje.

Planuojama bažnyčia sulaukė prieštarinių vertinimų

Šiauliai, gegužės 26 d. (BNS) – Šiauliečiai pradėjo rinkti parašus prieš Šiaulių vyskupijos planus prie Kryžių kalno statyti bažnyčią. Parašų rinkėjai per pirmąsias dienas teigia surinkę kelis šimtus piliečių parašų.

Jie norėtų Kryžių kalną matyti neužstatytą ir teigia, kad reikėtų labiau rūpintis pačiu kalnu, kuris dabar yra gerokai apleistas, nepjaunama žolė, neprižiūrimos skulptūros, o bažnyčių esą jau užtenka.

Sumanymas statyti bažnyčią prie Kryžių kalno priklauso Šiaulių vyskupijos kurijai. Šiuo metu jau sutar-

ta, kad bažnyčia turėtų iškilti šiek tiek atokiau nuo Kryžių kalno, tačiau parašus renkantys piliečiai iš viso nepritaria bažnyčios statybai.

Šiaulių rajono mero pavaduotojas Jonas Novogreckis sakė, kad šiemet ketinama įrengti apie pusę milijono litų kainuosiantį kalno apšvietimą, keisti detalų planą, kuriame ir būtų numatyta vieta bažnyčiai. Taip pat siūloma nugriauti koplyčią, kurioje prieš 17 metų šv. Mišias aukojo Jonas Paulius II, o jos vietoje pastatyti paminklą.

„Eurovizijos“ pusfinalyje pasirodys Lietuva

Oslas, gegužės 26 d. (ELTA) – 55-ojo „Eurovizijos“ konkurso antrame pusfinalyje Norvegijos sostinėje šiandien, gegužės 27 d., susirungs dar septyniolikos Europos valstybių atlikėjai, o pusfinalio koncertą pradės Lietuvos atstovai.

Lietuvos nacionalinę atranką laimėjusi grupė „InCulto“ Oslo „Tele-nor“ scenoje atliks dainą „Eastern European Funk“. Po Lietuvos atlikėjų pasirodys Armėnija, Izraelis, Danija, Šveicarija, Švedija, Azerbaidžanas, Ukraina, Nyderlandai, Rumunija, Slovėnija, Airija, Bulgarija, Kipras, Kroatija, Gruzija ir Turkija. 10 pusfinalio laimėtojų pateks į „Euro-

vizijos“ finalą, kuris vyks šeštadienį, gegužės 29 d.

Kelialapius į „Eurovizijos2010“ finalą jau yra laimėję Bosnijos ir Hercegovinos, Moldovos, Rusijos, Graikijos, Portugalijos, Baltarusijos, Serbijos, Belgijos, Albanijos ir Islandijos atstovai. Į finalą nepateko Estijos, Latvijos, Lenkijos, Suomijos, Maltos, Makedonijos ir Slovakijos atlikėjai.

Finale kartu su abiejų pusfinalių dešimtukais tradiciškai dalyvaus seniausios „Eurovizijos“ dalyvės Prancūzija, Vokietija, Ispanija, Didžioji Britanija ir praėjusių metų „Eurovizijos“ nugalėtoja Norvegija.

Už jūreivius pareikalauta išpirkos

Vilnius, gegužės 26 d. (BNS) – Už Vakarų Afrikoje pagrobtus du Rusijos ir vieną Lietuvos jūrininką piratai pareikalavo išpirkos. „Derybos tęsiamos. Pagrobėjai pareikalavo išpirkos“, – neįvardytą šaltinį cituoja naujienų agentūra AFP.

Bendrovei „Limarko laivininkys-

tės kompanija“ priklausančio ir su Lietuvos vėliava plaukiojančio motorlaivio kapitonas prieš kurį laiką susisiekė su savininkais ir pranešė esąs gyvas bei sveikas. Lietuvoje sudaryta tarpžinybinė grupė įkaltui išvaduoti. Jai vadovauja užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis.

V. Navickas išsaugojo Vilniaus mero pareigas

Vilnius, gegužės 26 d. (BNS) – Vilniaus meras konservatorius Vilius Navickas, kuriam opozicija suruošė interpeliaciją, išsaugojo pareigas. Per slaptą balsavimą savivaldybės taryboje už mero atleidimą pasisakė 15, prieš – 8 tarybos nariai, vienas biuletenis buvo sugadintas. Iš viso buvo išduoti 42 balsavimo biuleteniai, tačiau 18 politikų nebalsavo. Kad meras būtų pašalintas iš pareigų, reikia, jog už interpeliaciją balsuotų ne mažiau nei 26 tarybos nariai iš 51.

Pats V. Navickas tokį balsavimą vertina kaip paramą jam. „Kita interpeliacija gali vykti lapkričio 26 d. arba gruodžio mėnesį – jeigu jų nuomonė pasikeis. Bet dabar yra aiškiai išreikšta parama mūsų darbams ir programai“, – sakė meras.

Vilniaus savivaldybės opozicija priekaištavo merui dėl didinamo socialinio būsto nuomos mokesčio, vandens ir šilumos kainų, mokesčio už darželius, kaltino merą, esą būdamas asmeniškai suinteresuotas, jis nekilnojamojo turto bendrovėms siekia su-

daryti išskirtines veiklos sąlygas. Opozicija taip pat kaltino V. Navicką savivaldybės turto išpardavimu, o jo elgesį vadino „nepadoriu ir žeminančiu valstybės politiką“.

Pats V. Navickas, atsakydamas į kaltinimus svarstant jo interpeliaciją, priminė, kad dabartinei valdžiai tenka apmokėti dar nuo „tvarkiečio“ Rolando Pakso vadovavimo miestui laukų likusias skolas.

„Dabartinė valdžia miesto skolos nepadidino nė litu, o atidavinėja mums užkrautas naštas. Neturime Vilniuje Atėnų varianto – žmonės neina plėšti bankų ir nedegina automobilių gatvėse“, – kalbėjo V. Navickas.

Sostinės taryba taip pat sprendžia dėl vicemero liberalcentristo Gintauto Babravičiaus atleidimo iš pareigų. Jam opozicija taip pat buvo paskelbusi interpeliaciją. Vicemerą peiktas dėl viešųjų ir privačių reikalų painiojimo, naudojimosi tarnybine padėtimi, neišmanymu tvarkant kultūros ir sporto reikalus.

Lietuvoje dingusių vaikų gerokai daugiau, nei rodo oficialūs skaičiai

Vilnius, gegužės 26 d. (BNS). – Dingusių žmonių šeimų paramos centro direktorė Ona Gustienė sako, jog nors oficiali statistika nurodo šalyje esant 700–800 dingusių vaikų, išties skaičiai kur kas didesni ir nežinomi.

Pasak O. Gustienės, apie dingusius vaikus nepraneša ir finansavimo prarasti nenorinčios globos įstaigos, ir asocialios šeimos, ir netgi į socialinės rizikos grupę nepatenkančios šeimos, tiesiog turinčios problemiškų vaikų, nes mano, jog vaiko dingimas – eilinis pabėgimas iš namų, kai tuo tarpu vaikas jau būna įpainiotas į prekybos žmonėmis pinkles.

Pasak centro vadovės, kur kas tikslesnį dingusių vaikų skaičių būtų galima spėti pagal mokyklos nelan-

kančių vaikų skaičių – jų yra apie 5,000, daugiau nei pusė, spėjama, emigravo su tėvais.

„Kai pradėjo aiškintis, paaiškėjo, kad dėl 2,700 vaikų aišku, jie turbūt migravo, o kur yra 2,300?“, – klausė O. Gustienė.

Seimo Narkomanijos ir alkoholio prevencijos komisijos pirmininkė Vincė Vaidevutė Margevičienė sakė, jog oficialiai 2008 m. buvo 853 ieškomi vaikai, 2009 – 787 ieškomi vaikai. „Tai tikrai yra labai dideli skaičiai, ir dauguma tų dingusių vaikų tampa prekybos žmonėmis aukomis“, – sakė parlamentarė. Jos pateiktais duomenimis, net 37 proc. nukentėjusių dėl prekybos žmonėmis yra 14–18 metų.

SPORTAS

Vilnius, gegužės 25 d. (ELTA) – Pirmam nepriklausomos Lietuvos olimpiniam čempionui Romui Ubartui 50-mečio proga už nuopelnus olimpizmui įteiktas Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOK) apdovanojimas „Olimpiniai žiedai“.

Šiuo metu Lietuvos olimpiame centre lengvosios atletikos treneriu dirbantį R. Ubartą apdovanojo LTOK prezidentas Artūras Poviliūnas. LTOK vadovo teigimu, 1992 m. rugpjūčio 5 d., kai R. Ubartas Barselonoje iškovojo olimpinį auksą, aukso raidėmis įsirėžė į šalies istoriją.

„Mūsų džiaugsmui tada nebuvo ribų“, – prisiminė A. Poviliūnas.

Kūno kultūros ir sporto departamento (KKSD) generalinio direktoriaus pavaduotojas Ritas Vaiginas suaktyvininkui įteikė KKSD Sporto garbės komandoro ženklą. R. Vaiginas pasidžiaugė, kad R. Ubartas, baigęs sportininko kelią, nepaliko sporto ir dabar savo patirtį perduoda jaunimui. Lietuvos lengvosios atletikos federacijos (LLAF) prezidentas Eimantas Skrabulis R. Ubartui įteikė LLAF aukso medalį.

Puikią dovaną R. Ubartui praėjusį savaitgalį įteikė jo auklėtinis rutulio stūmikas Mantas Jusis. Jis varžybose Maskvoje (Rusija) užėmė trečią vietą ir iškovojo kelialapį į pirmą-

Olimpinis čempionas R. Ubartas.
ELTA nuotr.

sias jaunimo olimpinės žaidynes Singapūre.

„Labiausiai noriu, kad mano auklėtiniai pasiektų tokių rezultatų kaip aš ir Virgilijus Alekna, – sakė iš Šilutės rajono kilęs olimpinis čempionas. – Po Virgio gal ir bus 4–5 metų ‘duobė’, tačiau disko metikai iš Lietuvos nedings.“

1986 m. Europos čempionas ir Seulo olimpinis žaidynių vicečempionas teigė, kad jis daug tikisi iš savo auklėtinio Alekso Abromavičiaus.

Pasaulio naujienos

Nepriklausomybės diena paminėta kariniu paradu.

EPA nuotr.

Gruzija paminėjo Nepriklausomybės dieną

Tbilisis, gegužės 26 d. (BNS) – Gruzija kariniu paradu paminėjo savo Nepriklausomybės dieną. Parade dalyvavo 117 tankų ir šarvuočių, 18 lėktuvų ir sraigtasparnių. Rustavelio prospektu – centrine Tbilisio gatve – žygiavo daugiau kaip 4,300 kareivių.

Nepriklausomybės dienos iškilmės prasidėjo tylos minute, skirta pagerbti Lenkijos prezidentą Lech Kaczynski, jo žmoną Maria ir dar 94 žmones, žuvusius netoli Rusijos Smolensko miesto per lėktuvo avariją.

Gruzijos vyriausybė 1918 m. gegužės 26 d. paskelbė šalies nepriklausomybę. Pirmoji nepriklausoma Gruzijos Demokratinė Respublika gyvavo trejus metus – iki 1921 m. vasario. Nuo 1922 iki 1991 m. Gruzija priklausė Sovietų Sąjungai. Gruzijos nepriklausomybė atkurta 1991 m. pavasarį.

Gruziją su Nepriklausomybės diena pasveikino JAV valstybės sekretorė Hillary Clinton. Ji dar kartą pabrėžė, kad Washington pripažįsta

šalies suverenumą ir teritorinį integralumą. JAV valstybės sekretorė taip pat pabrėžė, kad Gruzija ir toliau yra gera JAV draugė ir partnerė.

Gruzijoje viešėjusi Seimo pirminkė Irena Degutienė perdavė Gruzijos prezidentui Michail Saakašvili Lietuvos žmonių sveikinimus Nepriklausomybės šventės proga.

„Noriu Jus patikinti, kad Lietuvos užsienio politika nepasikeitė, ji išlieka tokia pati, kaip ir visus 20 metų. Tačiau svarbiausia, kad ne tik politikai palaiko Gruziją. Paprasti Lietuvos žmonės palaiko gruzinų tautą ir Jus supranta. Tai daug svarbiau nei vieno politinė parama“, – sakė I. Degutienė, prisimindama visas akcijas, kurios buvo skirtos paremti Gruziją ir kuriose dalyvavo daugybė Lietuvos žmonių.

Gruzijos prezidentas pabrėžė, kad jo vadovaujamai šaliai labai malonu jausti tokią paramą. Pasak jo, baisiausias įsivaizduojamas dalykas – jei vieną dieną gruzinų tauta suprastų, kad yra palikta viena.

JAV plečia slaptas karines operacijas

Washington, DC, gegužės 25 d. (AFP/BNS) – Jungtinės Valstijos plečia slaptas karines operacijas Artimuosiuose Rytuose, Centrinėje Azijoje ir Rytų Afrikoje, ardydamos kovotojų tinklus, pranešė dienraštis „The New York Times“, remdamasis vienu kariškių dokumentu.

Pasak dienraščio, tame dokumente nurodoma, kad JAV pajėgos siekia „įsiskverbti, išardyti, nugalėti arba sunaikinti“ tarptautinį kovotojų tinklą „al Qaeda“ ir kitas grupuotes Irane, Saudo Arabijoje ir Somalyje.

Ten pat sakoma, kad siekiama ne vien šių tikslų, bet ir „paruošti aplinką“ galimiems JAV pajėgų kariuomenės smūgiams, nors dokumente konkrečiai nenurodoma, kurioje šalyje planuojami tokie smūgiai.

JAV gynybos pareigūnai taip pat sakė „The New York Times“, kad slaptas įsakymas, kurį pernai rugsėjį patvirtino JAV kariuomenės vadas generolas David Petraeus, leidžia vykdyti žvalgybą, ruošiantis galimiems kariniams veiksams Irane, jeigu toliau didės įtampa dėl šitiškos

respublikos vykdomos branduolinės programos.

Tame įsakyme daugiausiai kalbama apie žvalgybos duomenų rinkimą taikiniams pasirinktose šalyse, kurį gali vykdyti „Amerikos kariai, užsienio verslininkai, mokslininkai ir kiti“, siekiant nustatyti grėsmes, atpažinti kovotojus ir „nuolat žinoti esamą padėtį“, cituoja dienraštis minėtą dokumentą.

Pastarasis įsakymas, kuriame taip pat nurodoma gerinti ryšius su Jungtinėms Valstijoms draugiškomis vietos pajėgomis, atkartoja buvusio JAV prezidento George W. Bush administracijos politiką plėsti karines operacijas ne karo veiksmų zonose. Tačiau, kaip pabrėžia „The New York Times“, nauji nurodymai yra labiau nukreipti į ateitį.

Kita vertus, Pentagono pareigūnai perspėja, kad slaptų operacijų plėtra gali pabloginti JAV santykius su kai kuriomis sąjungininkėmis, tokiomis kaip Jungtinėms Valstijoms palankios Saudo Arabijos arba Jemeno vyriausybės, nurodo dienraštis.

EUROPA

VARŠUVA

Lenkijos prezidento Lech Kaczynski lėktuvo Tu-154, balandžio 10 d. sudužusio prie Smolensko, įgula padarė klaidų, kurios baigėsi nelaimė. Tai pareiškė Lenkijos komisijos aviacijos įvykiams tirti vadovas Edmund Klich. Jis išklausė „juodųjų dėžių“ įrašus ir gavo pokalbių lėktuvo kabinose stenogramas. „Lakūnai nepaisė visų įspėjimų apie pavojų, kuriuos siuntė lėktuvo prietaisai, ir ryžosi pernelyg didelei rizikai. Kodėl? Todėl, kad buvo taip parengti“, – sakė lenkų specialistas.

PARYŽIUS

Moksleivis į Prancūzijos prezidentą Nicolas Sarkozy metė plastikinį buteliuką su vandeniu. Tai įvyko Prancūzijos prezidentui lankantis Buvė miesto vidurinėje mokykloje, kur N. Sarkozy vyko su mokytojais ir pareigūnais aptarti smurto švietimo įstaigose problemą. Plastikinis buteliukas į Prancūzijos prezidentą nepataikė, nes jį kūnu užstojo apsauginis.

RUSIJA

MASKVA

Rusijoje kilo naujas politinis skandalas, kai Valstybės Dūmos deputatai buvo nufilmuoti masiškai spaudantys elektroninio balsavimo mygtukus už posėdyje nedalyvaujančius kolegas. Rusijos parlamento žemųjų rūmų deputatai per pirmąjį svarstymą priėmė naują teisės aktą, pagal kurį buvo panaikinta anksčiau suteikta galimybė vairuoti automobilį išgėrus šiek tiek alkoholio (jei alkoholio kiekis vairuotojo kraujyje neviršija 0,3 promilės).

AZIJA

TOKIJAS

Stiprus 6,4 balo žemės drebėjimas įvyko netoli Japonijos pietinės Okinavos salos, tačiau cunamių pavojus nebuvo paskelbtas, pranešė seismologai. Vandenyno dugną sukrėtusių smūgių epicentras buvo už 240 kilometrų į rytus nuo Okinavos, nurodė JAV Geologijos tarnyba.

SEULAS

JAV valstybės sekretorė Hillary Clinton pareiškė, kad tarptautinė bendruomenė turi greitai reaguoti į vis didėjančią krizę dėl nuskandinto Pietų Korėjos laivo. Ji teigė, kad yra daugiau nei pakankamai įrodymų, jog dėl įvykio kalta Šiaurės Korėja, bei ragino Pchenjaną nutraukti šią „karingą politiką“. H. Clinton tai kalbėjo atvykusi į Pietų Korėją. JAV valstybės sekretorė keliauja po Azijos šalis.

PCHENJANAS

Pchenjanas pranešė nutraukiantis visus santykius su Pietų Korėja. Pareiškime, kurį paviešino taikaus Korėjos susijungimo komitetas, teigiama, kad Šiaurės Korėja neįsitrauks į joki dialogą su Pietų Korėja, kol jai vadovaus prezidentas Lee Myung-Bak. Šiaurės Korėja taip pat pareiškė nutraukianti susisiekimą su Seulu ir iš šalies išsiunčianti Korėjos pramoninėje dirbančius asmenis.

JAV

WASHINGTON, DC

Naftos gavybos bendrovė „British Petroleum“ (BP) pasirengusi vėl mėginti užkimšti pažeistą gręžinį Meksikos įlankos dugne, iš kurio jau ilgiau nei mėnesį į vandenyną kasdien liejasi tūkstančiai barelių naftos, praneša BBC. Vis daugiau teršalų pasiekia Louisiana ir Alabama valstijų pakrantes, todėl BP vis labiau spaudžiama sustabdyti šį naftos fontaną. Bendrovė sieja viltis su procedūra „top kill“: į gręžinio angą bus mėginama pumpuoti tankų gruntą, o naftos srautui nuslopus gręžinį tikimasi užbetonuoti.

JAV prezidentas Barack Obama nori į Jungtinių Valstijų ir Meksikos pasienį nusiųsti papildomai 1,200 kareivių, kurie padėtų užtikrinti saugumą šioje pavojingoje teritorijoje. Šiam tikslui reikia 500 mln. JAV dolerių. Tokių veiksmų imtasi sulaukus didelio spaudimo iš JAV kaimyninių šalių imtis skubių veiksmų, siekiant užkirsti kelią nelegaliai imigracijai ir narkotikų kontrabandai per sieną su Meksika.

JAV erdvėlaivio „Atlantis“ įgula baigė paskutinius pasiruošimus grįžimui į Žemę po 12 dienų trukusios misijos, per kurią į Tarptautinę kosminę stotį buvo atgabenta dar viena atsargų siunta.

ATLANTIC Express Corp.

☎ 1-708-599-9680

AtlanticExpressCorp.com

Visą gegužės mėnesį siuntinius į Lietuvą siųskite

PIGIAU

\$0.49/lbs (laivu),
\$1.99/lbs (oro siunta)

Apsilankykite www.draugas.org

Šeimininkės patarimai

Paruošė **Nijolė Nausėdienė**
El.paštas: nausediene@aol.com

RŪGŠTYNĖS (SORREL) – EUROPIETIŠKA DARŽOVĖ

Pavasario saulei ėmus šildyti žemę, greitai sulapos, suvešės malonaus skonio rūgštynių lapeliai. Rūgštynių patiekalai dažniausiai gaminami pavasarį ar ankstyvą vasarą, kai žmogaus organizmas prašyte prašosi gaivos ir vitaminų.

Rūgštynių tėvyne laikoma Vakarų Europa, jas ypač pamėgo prancūzai. Ir Lietuvoje rūgštnės jau nuo senų laikų yra auginamos. Amerikoje pradėti auginti špinatai, kurių paskirtis visiškai tokia pati kaip rūgštynių – juk savo bendromis savybėmis ši daržovė beveik nesiskiria nuo rūgštynių. Amerikoje špinatai labai populiarūs ir nenori užleisti vietos rūgštnėms.

Rūgštelė iš Vakarų Europos

Šią malonaus skonio daržovę žmonės žinojo ir mėgo dar antikos laikais. Rūgštynės aprašė antikos komedijų kūrėjas Plautas, poetas Vergilijus, Plinijus vyresnysis, gydytojas Avicena. Senovės dokumentai bei išlikę kulinariniai užrašai byloja, jog graikai ir romėnai rūgštynes valgydavo su kai kuriais ypač riebiais produktais. Tokiu būdu buvo stengiamasi pagerinti sunkiai virškinamų produktų įsisavinimą, mat jau tuomet pastebėta, kad rūgštynės gerina virškinimą. XVI a. herbaruose (pagal antikos gydytojus) nurodoma, kad rūgštynės galima vartoti kaip vaisčius, skatinančius virškinimą ir menstruacijas, varančius kirmėles. Na, o rūgštynių šaknys buvo vartojamos viduriams laisvinti.

Rūgštnės ypač paplito viduramžiais. Jos buvo naudojamos ir kulinarijoje, ir medicinoje. XVI a. Prancūzijoje iš rūgštynių imta gaminti sriubos, padažus bei kitus patiekalus. Pasak įrašų kulinarinėse knygos, dar 1682 m. anglų karaliaus Karolio II virėjas Zilis Rozas kepdavo pyragą, kurio įdarui naudojo ir rūgštynių sultis. Dabar be rūgštynių daugelio patiekalų neįsivaizduoja pietinės Prancūzijos dalies Provanso gyventojai. Nuo seno rūgštnės populiarios ir lietuvių virtuvėje, jos konservuojamos, iš jų verdamos sriubos.

Špinatai

Špinatų tėvyne laikoma centrinė ir pietvakarinė Azija, kaip laukinė valgomoji daržovė jie žinomi jau nuo senų antikinių laikų. Kiek vėliau vidurinės Azijos agronomai bandė špinatus kultivuoti ir auginti juos arabų kraštuose, tačiau dėl karšto ir sauso klimato jie nelabai gerai augo. Špinatai buvo vadinami „persų žalumynu“, nes jais pirmiausia ten buvo susidomėta, juos augino agronomai. Tai buvo žinoma jau nuo 647 metų, kai špinatai pasidarė populiarūs daržovė Viduriniuose Rytuose. Jais susidomėjo ir Ispanija, po jos špinatai pasiekė Italiją, o iš ten – ir pietinės Provanso srities gyventojus.

Musulmonų patiekaluose špinatai naudojami labai plačiai, iš jų gaminamos sriubos, apkepai, padažai. Apie XIII šimtmetį špinatus pradėjo vartoti Europos kraštai tolygiai su rūgštnėmis, nes jų abiejų sudėtis labai panaši, net ir skonis panašus – rūgštelėjęs. JAV daugiau pradėjo kultivuoti špinatus ir juos auginti Nebraska, Ohio ir kitose valstijose.

Nauda ir pavojai

Rūgštnės – daugiametis augalas, augantis tiek savaime, tiek sukulturnas. Laukuose augančios rūgštnės yra kietais smulkiais lapeliais, o kultūrinės sodo rūgštnės užaugina stambius sultingus lapus. Esama špinatinių rūgštynių, kurios laikomos vertingesnėmis už paprastąsias, nes jose oksalo rūgšties yra labai mažai, o vitamino C – beveik dvigubai daugiau nei įprastose rūgštnėse.

Visų rūšių rūgštnės (įskaitant špinatines) yra labai vitaminingos. Jų lapuose yra daug baltymų, angliavandenių, vitaminų C, B1, B2, PP, karoteno. Rūgštnės sukaupia nemažai mineralinių medžiagų – kalio, natrio, kalcio, magnio, fosforo ir šiek tiek geležies. Ypač daug jose yra kalio ir geležies. Tad mūsų organizmas iš jų gali gauti pačių reikalingiausių vitaminų ir mineralų.

Liaudies medicinoje rūgštynių lapų nuoviras ir arbata vartojami nuo avitaminozės, kraujavimo, mažakraujystės, odos išbėrimų. Rūgštnės gerina virškinimą, mažina rūgimą žarnyne, padeda išsigydyti nuo skorbuto. Beveik kiekviena tauta savo liaudies medicinos lobynuose turi receptų su rūgštnėmis. Štai Kaukaze rūgštnės vartojamos nuo viduriavimo.

Liaudies medicina rūgštynių šaknų nuovirą vartoja organizmui stiprinti ir medžiagų apykaitai gerinti. Tam rūgštynių šaknys kasamos pavasarį arba rudenį ir iš karto džiovinamos. Rūgštynių šaknyse yra dervų, krakmolo, ląstelienos. Nuoviras gaminamas iš poros šaukštų šaknų su vienu puoduku vandens ir geriamas 3–4 kartus per dieną prieš valgį po du šaukštus.

Kadangi rūgštnėse yra nemažai oksalo rūgšties (špinatuose jo šiek

ties mažiau), jų ilgai ir daug nepatariama valgyti tiems žmonėms, kurie turi polinkį sirgti akmenlige, žarnyno uždegimais, tuberkulioze, taip pat sutrikus druskų apykaitai. Valgant rūgštynes nuolat keletą savičių ar mėnesių, šlapime gali atsirasti cukraus ir druskų (kalcio oksalato). Tuomet užsikemša inkstų šlapimo kanalai ir ryškėja uremijos požymiai. Tačiau ūmių apsinuodijimų rūgštnėmis nebūna. Sveikiems žmonėms jos nekenkia, vis dėlto, kaip ir viską, jas vartoti saikingai, nepersistengti.

Maistui derėtų vartoti tik jaunus rūgštynių lapus, kol dar neišaugę žiedynai. Jaunuose lapuose yra daugiau obuolių bei citrinos rūgšties, o pradėjus augti žiedkočiams šių rūgščių mažėja, daugiau kaupiasi rūgštynių (oksalo) rūgšties, kuri yra žalinga žmogaus sveikatai.

Reikėtų prisiminti, kad oksalo rūgštis šiose daržovėse kaupiasi pamažu – pavasarį jos nedaug, vėliau vis daugėja. Taigi vertingosios rūgštnės yra pavasarį ir ankstyvą vasarą. Baigti vartoti jas maistui reikėtų jau nuo liepos vidurio.

Iš pievos ar daržo – į puodą

Maistui rūgštnės vartojamos įvairiai – šviežios, virtos, sūdytos, džiovintos, šaldytos. Turbūt daugelis Europos tautų turi savo mėgiamus

patiekalus iš rūgštynių. Pavyzdžiui, prancūzai labai mėgsta rūgštnėmis įdaryti žuvis. Taip pat iš rūgštynių jie gamina tyrę, kurią vartoja kepdami omletą ar virdami sriubą. Gležnų rūgštynių lapelių įpjauštoma į įvairias salotas. Dedamos rūgštnės į apkepų, pyragų, pyragėlių, maišoma su sūriais.

Klasikinis rusų patiekalas – žali rūgštynių barščiai, yra sezoninis pavasarinis skanėstas, panašiai, kaip išpopuliarinta lietuviškų batvinių sriuba. O paprastai rūgštnės ir yra „batvinių“ sudėtinė dalis. Tai sriuba, verdamą iš burokėlių lapkočių, dilgėlių, rūgštynių, svogūnų laiškų, agurkų, krapų, porų bei žuvies.

Lietuvoje dažniausiai verdamos rūgštynių sriubos. Jos gali būti pačios įvairiausios – su kruopomis, bulvėmis, mėsos kukuliais, omletu, rūkytu kiaulienos kumpiu bei kitais priedais. Rūgštnės pagerina šalti-barščių skonį, jas tinka maišyti į salotas.

Dažna rūgštynių patiekalų sudėtinė dalis – kietai virti kiaušiniai. Jų prėskas skonis labai gerai dera su rūgštnėmis. Norint išlaikyti gražią žalią spalvą ir sušvelninti rūgštynių aitrumą, į rūgštynių patiekalus dažnai įmaišoma dilgėlių arba špinatų. Rūgštynės mėgstama konservuoti. Dažnai jos sūdomos arba konservuojamos sūryme. Galima jas ir šaldyti.

Patiekalai su špinatais ir rūgštnėmis

Daug patiekalų šeimininkės pačios gaminasi nuo seno. Čia pasiūlysiu keletą retesnių, gal ir mažiau žinomų, bet naudingų receptų.

Šalta rūgštynių sriuba su česnakais

Reikės:

6 puodelių vandens,
3 saujų rūgštynių (arba špinatų),
3 kietai virtų kiaušinių,
puodelio grietinės,
3 skiltelių česnako,
druskos,
svogūnų laiškų ir krapų.

Supjaustytas rūgštynes išvirkite ir atvėsinkite. Su druska sutrinkite svogūnų laiškų ir česnakus. Griežinėliais supjaustykite kiaušinius. Viską sudėkite į sriubą, pasūdykite, užbalinkite grietine, įberkite supjaustytų krapų.

Pyragėliai su rūgštynių įdaru

Tešlai reikės:

pusantros lazdelės sviesto,
2 kiaušinių,
5 puodukų miltų, druskos.

Įdarui:

puodelio rūgštynių (arba špinatų),
2 kietai virtų kiaušinių,
vieno baltymo,
puodelio virtų ryžių,
druskos,
maltų baltųjų pipirų,
vieno trynio pyragėliams aptepti.

Iš tešlai skirtų produktų paruoškite tešlą. Ją vieną valandą laikykite šaldytuve. Įdarą gaminkite taip: rūgštynes nuplaukite ir smulkiai supjaustykite, sumaišykite su ryžiais, smulkiai supjaustytais kiaušiniiais ir išplaktu baltymu, paskaninkite druska ir baltaisiais pipirais. Iš tešlos iškočiokite ploną tešlos lakštą, išspauskite apskritimus. Į jų vidurį dėkite po šaukštą įdaro ir užspauskite kraštus. Pyragėlius aptepkite išplaktu tryniu ir kepkite 350 F temperatūros orkaitėje, kol jie gražiai paruduos.

Vištienos suktinukai, įdaryti rūgštnėmis (špinatais)

Reikės:

6 vištų krūtinėlių,
džiūvėselių,
aliejaus.

Įdarui:

vieno šaukšto džiūvėselių,
puodelio rūgštynių lapelių,
0,5 puodelio lazdynų riešutų,
vieno kiaušinio,
vieno šaukšto krakmolo,
maltų muskato riešutų,
kvapiųjų pipirų,
druskos.

Nuplautas ir nusaustas rūgštynes sumalkite mėsmale kartu su riešutais. Suberkite džiūvėselius, krakmolą, supilkite išplaktą kiaušinį ir gerai išmaišykite. Paskaninkite prieskoniais. Vištų krūtinėles išmuškite, dėkite ant jų paruošto įdaro, susukite suktinukus ir apriškite siūlu. Suktinukus 30 minučių palaikykite kambario temperatūroje, tada apvoliokite džiūvėseliuose ir kepkite įkaitintame aliejuje.

Špinatais įdaryti saldieji svogūnai

Reikės:

vieno svaro špinatų,
4 didelių saldžiųjų svogūnų,
poros šaukštų sviesto,
puodelio grietinėlių,
2 kiaušinių,
pusės puodelio sutarkuoto šveicariško ar kokio kito sūrio,
16 šviežių laurų lapų,
petražolių, druskos,
pipirų. (Norint galima pridėti virtos vištienos.)

Nuplautus špinatus apvirkite pasūdytame vandenyje. Juos gerai nusauskite. Nulupkite svogūnus, trečdalį viršaus

Nukelta į 9 psl.

VYTAUTAS ALANTAS

Gyvenimas ir kūryba

Leonas Peleckis-Kaktavičius

Nr. 34

Žinoma, tie mąstymai gerokai papildo V. Alanto, kaip žmogaus ir kaip kūrėjo, paveikslą.

Tik labai nedidelė dalis tų tekstų publikuota. Tai – straipsnis „Senasis lietuvių tikėjimas – pylimas prieš slavus“, išspausdintas 1981 metais *Naujojoje viltyje* (nr. 14) bei atsiliepiamas į Alės Rūtos romano *Žvaigždė viršum girios* recenziją *Dirvoje* (1961, rugpjūčio 4), pavadintas „Ar Lietuvoje raganos nebuvo deginamos?“

Skyreliui „Senojo lietuvių tikėjimo išpažinėjai“ *motto* pasirinktas labai taiklus Janinos Degutytės posmas:

*Lengva
eit prieš vėją, –
nes ugnis dar gyva mumyse.
Šimtus metų – nuo anų amžių
pulsuoja šaltinis,
kai delnu palieti žemę...*

Čia surinkta daug intriguojančios, negirdėtos arba beveik negirdėtos medžiagos apie rašytoją Andrių Vištelį-Višteliauską, Alsėdiškių grupę, Vaidilų broliją, Joną Gediminą Beržanskį-Klausutį, Domą Šidlauską-Visuomį, Anį Rūką, inžinierių Mantą Aukštuolį ir kitus.

(...)

Rašydamas šią studiją (o tai darė, vis sugrįždamas prie jos, apie pusšimtį metų), V. Alantas stengėsi susipažinti su visa prieinama medžiaga apie senąjį lietuvių tikėjimą, dievus, Amžinąją ugnį, šventuosius ramovių ažuolynus, vaidilučių giesmes ir išminčių žodžius, formavusius lietuvių tautos būdą, filosofiją ir dorovę.

Isidėmėtini V. Alanto žodžiai: „Tūlas man gali primesti tendenciją idealizuoti Lietuvos senovę. Aš neidealizuoju, o teorizuoju, kaip ir kiekvienas senojo lietuvių tikėjimo tyrinėtojas, nes lig šiol dar nėra ir vargu ar kada bus surasti tie šaltiniai, kurie subedžiotų nepajudinamas gaires, kaip mes tą ar kitą savo mitologijos klausimą turime aiškinti.“ V. Alantas taip pat pažymi, jog visada buvęs realistas ir seniai priėjęs išvadą, kad nei tautų, nei tikėjimų nėra be ydų. Mūsų tauta taipogi gyvas organizmas su savo blogybėmis ir teigiamybėmis. Rašytojo manymu, ypač atsimintina senųjų valdovų nedovanotina klaida ignoruoti savo kalbą ir raštą. Per tai buvo prarasta galimybė palikti ateities kartoms užrašytą tiesą.

Skyrelyje „Tarp aukurų ir altorių“ V. Alantas pateikia konkrečių faktų, kad pagonybės liekanos pasiekusios ir mūsų laikus. Paminėjęs žurnalo *Mokslas ir gyvenimas* (1967, nr. 10) informaciją apie tai, jog paskutinis lietuvis pagonis Minvydas Vincas Balčiūnas mirė 1908 metais Ragaišių kaime, Krikių apylinkėje, paprieštarauja: „Žurnalo redakcija klysta. 1936 metais Kaune miręs Jonas Gediminas Beržanskis-Klausutis, save kildinęs iš karaliaus Gedimino, atvirai prisipažino esąs Perkūno garbintojas. Tą vyrą aš pats pažinojau. Bet jis irgi nėra paskutinis lietuvis pagonis. Čia, Amerikoje, pažįstu vyrą, kuris laiko save grynadvasiu mūsų prosenelių išminties atstovu, idealizuoja antikinę Lietuvą.“

V. Alanto prognozės užrašytos skyrelyje „Apie antikinio tikėjimo nostalgiją“: „Metant žvilgsnį į krikščionybės ateitį Lietuvoje po okupacijos, tenka tik spėlioti. Ten lietuvybė ir krikščionybė kovoja petys į petį kartu. Per didelį vargą ir sprespaudą lietuvis gal sustiprės religiškai ir glausis arčiau prie Dievo, bet gal dėl per didelių kančių visiškai nuo jo nutols. Dėl per ilgai užtrukusios sprespaudos žmogus gali galutinai prarasti pasitikėjimą dangiškais galiomis.“

Kiek tos prognozės buvo tikslios ar nelabai, jau turime galimybę įsitikinti.

O aktyvus, išskirtinis V. Alanto domėjimasis senuoju lietuvių tikėjimu jam ne sykį pasitarnavo kaip rašytojui.

VYTAUTAS ALANTAS IR BAŽNYČIA

Dėl pagonybės idėjų deklaravimo V. Alantas yra patyręs įvairių nesmagumų. Būta visokių spekuliacijų. Per tai ne visada buvo įvertinamas taip, kaip nusipelnė. Ypač tai užkliūdavo, skirstant premijas už geriausius literatūros kūrinius.

Vis dėlto daug kas klydo, manydami, kad V. Alantas nutolęs nuo bažnyčios ir krikščionybės. Kad iš tikrųjų buvo kitaip, didžiausi liudininkai – I. Alantienė ir kunigas dr. K. A. Trimakas.

*

„Mūsų romanas prasidėjo bažnyčioje – Vilniaus katedroje. Visada buvo toks pojūtis, kad Katedra mus ir sujungė“, – tai žodžiai114, pasakyti praėjus daugiau kaip šešiams dešimtmečiams nuo tų brangių Vytautui ir Irenai akimirkų.

I. Alantienės tvirtinimu, gyvenant Vilniuje V. Alantas niekada nepraleisdavo sekmadieninių mišių. Be to, lankė rekolekcijas ir kasdien skaitė šv. Raštą.

Atsidūrus Vokietijoje, rašytojas su žmona visada dalyvaudavo lietuviškose pamaldose. Antrą kartą tuoktis bažnyčioje V. Alantas jau negalėjo, tačiau tai niekada netapo priežastimi užmiršti bažnyčią.

„Taip, Alantas lankė bažnyčią, bet ar jis buvo giliai tikintis – abejoju, – pasakojo I. Alantienė. – Tačiau jis niekada neatsisakė Dievo, nors romane *Pragaro pošvaistės* ir bandė atsakyti sau į daugelį neaiškių klausimų, pavyzdžiui, į tokius, kaip, kodėl Dievas taip skriaudžia Lietuvą, kuri buvo paskelbta kaip šv. Marijos žemė“.

Anot I. Alantienės, Vytautas, po romano iškilus didžiausiom diskusijom, iš tikrųjų buvęs nesuprastas nei kai kurių kritikų, nei kai kurių skaitytojų. Jų padarytos išvados neatitiko tikrovės. Juk rašytojas neišsižadėjo krikščionybės ir senovės lietuvių tikėjimo nebandė atkurti. O kad jį idealizavo, nėra nusikaltimas. Žmonės nesuprato V. Alanto.

Amerikoje V. Alantas taipogi priklausė lietuvių parapijai, lankė bažnyčią. Rašytojui sunkiai apsirgus, parapijos klebonas Viktoras Krikščiunevičius atvykdavo į Alantų namus, jis suteikė ir paskutinį tepimą. Tąkart abu – Vytautas ir Irena – priėmė šv. Komuniją.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Akių ligos

**ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA**
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
**6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965**
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C. DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
**4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.**

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

**Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500**

Patiekalai su špinatais ir rūgštynėmis

Atkelta iš 8 psl. nupjaukite, vidų atsargiai išskobkite tvirtu šaukštu. Viršūnėles ir išskobtus minkštumus atidėkite. Keptuvėje pakaitinkite sviesto, sudėkite svogūnus ir užden-gus vis pavartant pakepinkite, kol pagels. Likusias svogūnų dalis smulkiai sukapokite ir pakepinkite kitoje keptuvėje ant labai lėtos ugnies – kad nepakeistų spalvos. Gera! nusausin-tus špinatus dubenyje sumaišykite su didžiuma grietinėlės, sukrėskite pakepintus sukapotus svogūnus, su-plaktus kiaušinius, sutarkuotą sūrį,

pagal skonį druskos, pipirų.

Svogūnus prikimškite kaupinai įdaro. Laurų lapus sumeskite į ver-dantį pasūdytą vandenį ir kiek apvir-kite. Kiekvieną prikimštą svogūną apdėkite 4 laurų lapais ir apriškite siūlu, kad laikytųsi. Kepkite orkaitėje 375 F apie 20 minučių. Išėmę iš or-kaitės, nuriškite siūlus ir ant kiekvie-no svogūno uždėkite po šaukštelį po-midorų padažo. Pašaukite į orkaitę dar 2 minutėms Apibarstykite švie-žiomis petražolėmis.

Valerija Javas, gyvenanti **Western Springs, IL**, užsisakė „Draugą“ skaityti dar metams, kartu su metinės prenumeratos mokesčiu atsiuntė ir 50 dol. auką. Ačiū, kad mus skaitote ir remiate.

Aušra T. ir Algirdas A. Sauliai, gyvenantys **Clarendon Hills, IL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą bei paaukojo leidybai paremti 50 dol. auką. Labai ačiū.

Agnes Gudaitis, gyvenanti **Homer Glen, IL**, užsiprenumeravo „Draugą“ metams ir kartu paaukojo laikraščiui 50 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.

Alexandra ir Aloyzas Eivos, gyvenantys **Chicago, IL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą bei paaukojo leidybai paremti 50 dol. auką. Labai ačiū.

Ona G. Skardis, gyvenanti **Thompson, CT**, užsiprenumeravo „Draugą“ metams ir kartu paaukojo laikraščiui 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Stasė Kazlauskas, gyvenanti **Brecksville, OH**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą bei paaukojo 50 dol. auką. Labai ačiū.

IEŠKO DARBO

* **Moteris** ieško (perka) pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Anglų kalba, nevairuoja, patirtis, rekomendacijos. Tel. 773-954-5223.

* **60 m. moteris** ieško darbo lietuvių šeimoje. Turi rekomendacijas, nevairuoja, minimali anglų kalba. Tel. 630-552-4169.

* **Prižiūriu vaikus** savo namuose Northlake (West Chicago). Tel. 773-727-7886.

* **Nagingas** vyras, turintis 14 metų darbo patirtį, gali atlikti visus eina-

mus namo remonto darbus. Tel.708-691-6012.

* **Studentė** iš Lietuvos gali išleisti atostogų nuo birželio 12 d. Tel. 630-212-9098.

* **25 m. jaunuolis**, be žalingų įpročių, ieško darbo nuo birželio 28 d. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 630-915-3019.

* **Brangiai** pirksiu gerai apmokamą darbą. Galiu eiti į pakeitimus. Tel. 708-691-0103.

Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos naujienos

ANTANAS PAUŽUOLIS

Jeigu kada keliausite pro Marquette Park apylinkę nepamirškite „sustabdyti arklių“ ir užsukti į gražiausią lietuvių šventovę Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčią. Įėję ir pažvelgę į aukštus jos „korus“ ir vitražais išpuoštus langus, pasijusite lyg esantys danguje.

Šventovė savo likimu nesiskundžia, nors lankytojų galėtų būti daugiau. Į senųjų mažėjančias gretas jungiasi naujieji tautiečiai, pamažu jų rankosna pereina šventovės likimas.

Keletą metų ja rūpinęsis darbštusis klebonas kun. Antanas Markus jau „pakėlė sparnus“ ir ruošiasi „išskristi“ iš šios šventovės.

Jo vieton atvyksta jaunas vadas kun. Jaunius Kelpšas, ir parapijiečiai linki, kad šventovėje nuolatos girdėtusi maldos, išeinančios iš maldininkų krūtinų.

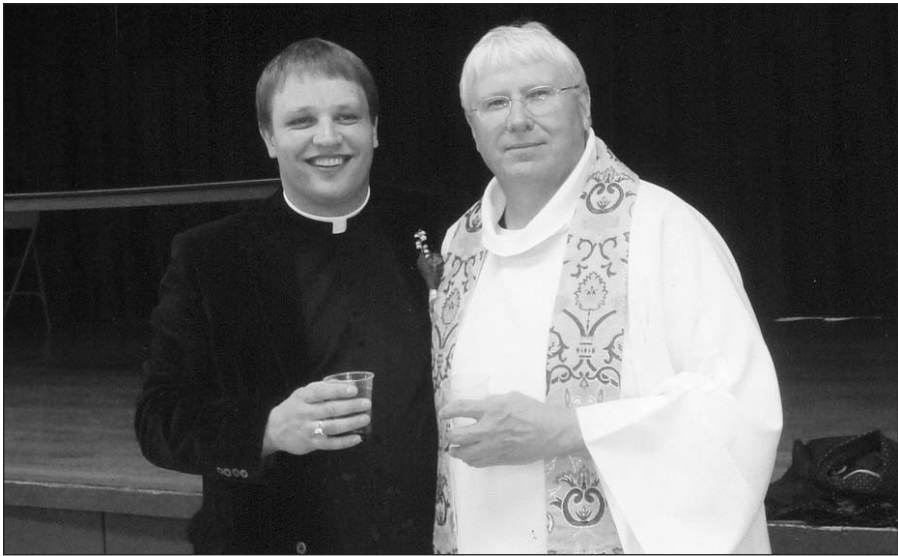
Parapija dar „kvėpuoja jaunyste“. Neseniai parapijiečiai suruošė dvi pagerbimo popietes. Tikintieji džiaugėsi kunigu Gediminu Jankūnu, kai jis pasiryžo siekti aukštesnio mokslo laipsnio. Š. m. gegužės 9 d. mielam, nuolat besišypsančiam kunigui G. Jankūnui buvo suruoštas pa-

gerbimas teologijos daktaro laipsnio gavimo proga.

Į mūsų lietuvių parapiją G. Jankūnas atvyko iš Panevėžio vyskupijos 1999 metais. Tada jis dar buvo jaunas studentas, sumanęs tęsti teologijos studijas Mundelein kunigų seminarijoje. Laisvalaikiu talkino parapijos veiklai. Parapijiečiai jį pamilo, dėl jo linksmo būdo ir nuolankumo.

2003 m. Gediminas baigė Mundelein seminariją ir išvyko į Lietuvą, kur buvo iššventintas į kunigus. Padirbėjęs keletą parapijų Lietuvoje, jis nutarė siekti doktorato laipsnio teologijoje. 2007 m. gavęs vyskupo Jono Kaunecko sutikimą vėl atvyko į Čikagą, kur Mundelein kunigų seminarijoje rašė doktorantūros darbą.

Šalia sunkaus mokslo energingas jaunas kunigas talkino Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijai ir Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijai. Reikia pasidžiaugti, kad kunigas G. Jankūnas dalyvavo Marijos apsireiškimo Šiluvoje 400 m. jubiliejiniuose renginiuose Čikagoje. Iškilmingą 400 metų jubiliejų suruošė Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos klebonas kun. A. Markus su parapijiečiais, pakviesdamas renginyje dalyvauti kunigą Gediminą ir daugelį kitų kunigų.

Kun. dr. Gediminas Jankūnas (kairėje) ir klebonas kun. Antanas Markus.

PALAIMINK, DIEVE, MUS...

Birželio 6 d., 1 val. p. p. Pasaulio lietuvių centro Lietuvių fondo salėje (14911 127th St., Lemont, IL) rengiamas labdaros koncertas kompozitoriui, pianistui Gintautui Abariui paremti. Šiuo metu Gintautas sunkiai serga. Nelengva jam, nelengva ir visai jo šeimai. Neretai nepakanka lėšų susimokėti už elementarias medicines procedūras.

Koncerto rengėjų tikslas – kuo daugiau surinkti aukų ir taip padėti toli nuo Tėvynės gyvenančiam talentingam kompozitoriui, pianistui. Kaip svarbu pajauti draugo ar net ir ne-

Kompozitorius, džiazio atlikėjas Gintautas Abarius
Gretos Skaraitienės nuotr.

pažįstamo geraširdžio žmogaus paramos petį!

Visi koncerto dalyviai, aukodami savo laiką, gros ir dainuos nemokamai. Dainuos Loreta Karsokienė, dalyvaus beveik visos Čikagos lietuvių šokių muzikos grupės, brolių Švabų duetas, „Kaukas“, Rimas Grabliauskas, Artūras Blažukas, Rolandas Gližickas, Aldegunda ir Kęstutis Stančiauskai. Vaikų grupės „Tu ir aš“ bei „Pasaka“, kamerinis choras, vadovaujamas Jūratės Grabliauskienės. Koncertą ves Dalia Sokienė.

Koncerto rengėjai jau sulaukė ir kelių organizacijų, verslininkų paramos. Žmonės aukoja, nes supranta, kad parama Gintautui būtina.

Norintys paaukoti galės tai padaryti prieš koncertą, išrašydami čekį Gintauto Abariaus ar jo žmonos Violetos Abarienės vardu.

Visos aukos nurašomos nuo mokesčių. Galite aukoti ir internetu:

www.abarius.com

Maloniai lauksime jūsų birželio 6 d. (ne 12 d., kaip buvo skelbta anksčiau.) PLC, Lemonte. Auka – 15 dol., vaikams iki 10 metų – nemokamai.

Ligija Tautkuvienė

Sėdi seselė Joana Maria Shainauskas, SSC ir kun. dr. Gediminas Jankūnas. Stovi iš kairės: Angelė Lesčinskienė, Regina Juškaitienė, Vilė Kilikauskas-Ramey ir Janina Juoza.

Zigmo Degučio nuotraukos

Iškilmėse dalyvavo Čikagos kardinolas Francis Eugene George, OMI.

Atvykęs klebonauti į parapiją darbštusis klebonas A. Markus sekretorės pareigoms eiti ir ryšiams su lietuviškai kalbančiais parapijiečiais palaikyti pakvietė Šv. Kazimiero vienuolyno vienuolę, mokytoją, gerai kalbančią lietuviškai seselę Joaną Marią Shainauskas.

Tikintieji, atsidėkodami seselei Joanai už jos darbą parapijai, suruošė jos gimtadienio paminėjimą, kartu su kun. Gedimino švente. Į iškilmes atvyko parapijos klebonas kun. A. Markus. Jis palinkėjo Dievo palaimos judviejų darbuose.

Ruošiant šiuos paminėjimus daug prisidėjo Regina Juškaitienė, Janina Juoza, Vilė Kilikauskas-Ramey ir Angelė Lesčinskienė. Šioms darbštuolėms talkino dar keletas moterų, dirbančių parapijos gerovei.

Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapija klebonui A. Markui suruošė atsisveikinimo pokylį Willowbrook Ballroom patalpose. Parapijiečiai pasigės darbštaus, Dievą mylinčio labiau nei tautiškumą, kunigo.

Klebonaudamas mūsų parapijoje klebonas daug pastangų dėjo Šiluvos Marijos apsireiškimo garsinimui tarp amerikiečių ir kitų tautybių bendruomenių. Istorijos magistras A. Markus parašė knygėlę anglų ir lietuvių kalbomis apie Marijos apsireiškimą prieš 400 metų Šiluvoje. Parapija džiaugiasi turėdama Šiluvos Marijos paveikslą kopiją didžiajame altoriuje, o vakarinėje altoriaus sienoje didžiulį Apsireiškimo piešinį.

Kunigas A. Markus mūsų parapijoje tarnavęs šešetą metų atsisveikino su parapijiečiais. Atsisveikinimo pietuose be parapijiečių dalyvavo naujasis parapijos administratorius kun. J. Kelpšas, kun. dr. Kęstutis Trimakas, kun. dr. G. Jankūnas ir servitas kun. Augustinas Kulbis.

Parapijos darbuotojai savo atsisveikinimo kalbose minėjo klebono nuveiktus parapijai darbus: šalia bažnyčios esančio koplytstulpio sutvarkymą, varpų, garsinančių šią parapiją, įrengimą, garsiakalbių sistemos sutvarkymą, Švenčiausiojo Sakramento grąžinimą į didįjį altorių. Be šių paminėtų darbų buvo atlikta ir daug kitų pataisymų. Jų kasmet daugėja, nes pastatas sensta ir reikalauja nuolatinės priežiūros.

Meninę popietės dalį atliko Alvinos ir ilgamečio parapijos vargoni-

ninko Antano Giedraičių duktė Simonetta Giedraitytė-Pacek ir jos vadovaujamas meno ansamblis, kuriame dalyvauja septyni Pacek šeimos nariai: šeimos galva Leonardas, mama Simonetta, dukros Onutė, studijuojanti dirigavimą, Simonetta, jaunesnioji, Elenutė, Marytė ir septynerių metų Jonukas. Ansamblių susirinkusiems svečiams padainavo keletą dainų. Pažymėtina, kad Pacek šeima ne tik dainuoja, bet ir dalyvauja spektaklių pastatymuose.

Parapijiečiai dėkingi šiai muzikaliai šeimai už jos dalyvavimą sekmadienio ryto pamaldose ir už pamaldų dalyvių širdžių džiuginimą melodingomis giesmėmis.

Klebonas A. Markus nuoširdžiai padėkojo programos atlikėjams, atlikėjoms ir kalbėtojams. Jis pažymėjo, kad jo, kunigo, pirmoji pareiga buvo Dievo žodžio skleidimas ir Dievo meilės parapijiečiams skiepijimas. Šalia šių pagrindinių pareigų niekada neužmiršo parapijiečių tautinės, lietuviškos dvasios. Negalėdamas lietuviškai atnašauti šv. Mišių pats, tam kviesdavosi žinomus lietuvių kunigus.

Būdamas Šiluvos Marijos apsireiškimo gerbėju kun. A. Markus išreiškė liūdėsį, kad Marijos apsireiškimas svetimtaučiams tikintiesiems beveik nežinomas. Kunigas mano, kad tai yra pačių lietuvių kaltė – Marijos apsireiškimas garbinamas tik lietuviškose parapijose, neįmanoma į užsieniečių parapijas. Gal Lietuvos Vyskupų konferencijos delegatas prelatas Edmundas Putrimas imtųsi skleisti šią informaciją tarp amerikiečių ir kitų tikinčiųjų.

Sukalbėjus padėkos maldą išpuodingas atsisveikinimo su klebonu A. Markumi pokylis buvo baigtas.

Ar įstatymai taps švedišku stalu?

Atkelta iš 3 psl. ir kad tokiam parade jis „nemato didelės vertybės“. Atrodo, kad dabar premjeras supranta, jog iš Vyriausybės vadovo tikimasi daugiau. Gegužės 20 dieną jis pasakė, kad teismo nutarties vykdyti neleidžiantiems žmonėms gali grėsti teisinė atsakomybė už trukdymą vykdyti teisingumą. Tai naudingas priminimas Garliavos apsupties organizatoriams, kad jie pažeidžia įstatymus ir dėl to gali būti baudžiami.

Seimo pirmininkė Irena Degutienė laviravo, vengė aiškiau reikšti nuomonę. Suprantu poreikį kaupti politinį kapitalą, bet kartais reikia panaudoti tą kapitalą, ginant svarbius principus ar nepopuliarias nuomones.

Lietuvos teisėsauga išgyvena

Alfa.lt

Margumynai

Lietuvos mediniam architektūros paveldui iškilo pavojus

Lietuvos mediniam architektūros paveldui iškilo pavojus – anot specialistų, jeigu jis nyks taip pat sparčiai, kaip per pastaruosius dešimt metų, rizikuojame jį prarasti.

„Jeigu reikėtų įvertinti, kas gi vis dėlto tą dvidešimtmetį vyko, vyko ne medinio paveldo apsaugos, o medinio paveldo griovimo politikos įgyvendinimas. Griovimai vienas po kito, kaltų nėra. Jeigu suranda kaltus, paaiškėja, kad jie nepakaltinami dėl kažkokių priežasčių“, – gegužės 26 d. per spaudos konferenciją kalbėjo parlamentarė Aurelija Stancikienė. Ji atkreipė dėmesį, kad 2003 metų buvo parengta ir patvirtinta Lietuvos etnografinių kaimų išlikimo ilgalaikė programa, bet ji liko neįgyvendinta.

Spaudos konferencijoje dalyvavęs Kultūros paveldo departamento Tarptautinio, ryšių su visuomene ir edukacijos skyriaus vedėjas Alfredas Jomantas pabrėžė, kad, norint pakeisti susidariusią padėtį, iš pradžių būtina pakeisti visuomenės požiūrį į kultūros paveldą.

A. Jomanto teigimu, jeigu medinės architektūros paveldas taip sparčiai nyks, kaip per pastaruosius dešimt metų, rizikuojame jį išvis prarasti.

Pasak kultūros paveldo specialisto, etnografinių sodybų gyventojai linkę senąsias natūralias medžiagas keisti šiuolaikinėmis – seni mediniai langai keičiami dideliais plastikiniais, perdengiami stogai, sienos apkalamos plastikinėmis lentelėmis, naudojamas makrofleksas.

Šių metų paveldosaugininkų dėmesyje – savininkų neprižiūrimi dvarai

Kultūros paveldo departamentas (KPD) teigia šiemet daugiausiai dėmesio skirsiantis savininkų neprižiūrimiems dvarams ir kitiems istoriniams statiniams. KPD sako pastaruoju metu „pastebintis, kad pasiturintys dvarų, istorinių statinių ar kitų kultūros paveldo objektų savininkai tyčia juos laiko kiaurais stogais, išdaužtais langais, išlaužtomis durimis, neprižiūrimomis ir visiems prieinamomis teritorijomis“.

Tokiu neva tyčiniu neveikimu savininkai esą siekia, kad kultūros paveldo objektas greičiau sugriūtų ir nereikėtų jo restauruoti. Taip pat,

milžinišką krizę. Tyrimo institucijos ir prokuratūra neveiksmingos, teismai korumpuoti, grėsmingai auga nepagarba įstatymui. Neaišku, kaip pasiseks pažaboti VSD ir Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybą, užtikrinti skaidrų ir veiksmingą teismų darbą. Tai bene didžiausias iššūkis prezidentei, bet ji viena negalės išmėžti šių arklidžių. Jai reikės Vyriausybės ir Valstybės kontrolės paramos, Seimas turi peržiūrėti, pakeisti ir patobulinti daugelį įstatymų. Jei neatsiras politinės valios ir išminties tai daryti, gali kilti pavojus, kad piliečiai elgsis su įstatymais kaip su švedišku stalu: kiekvienas pagal savo skonį nutars, kurių laikytis.

„Provincijos žmonės reikia aiškinti, kokį turtą jie turi, – sakė Valstybinės kultūros paveldo komisijos pirmininkės pavaduotoja Jūratė Markevičienė. – Senieji namai yra šilti, jie turi natūralią sureguliuotą ventiliaciją, jie patogesni gyventi. Būtina aiškinti žmonėms, kad jie turi privilegiją gyventi sveikuose namuose. O naujos medžiagos yra vienkartinės medžiagos, po kelerių metų jas reikia išmesti.“ Paveldosaugininkų teigimu, žmonės nežino, kad gerai suremontuotas medinis langas laikys 200 metų, o skiedrų stogas – 100 metų.

„Mes nevertiname savo medinio paveldo, nes jis yra labai paprastas. Tenka išgirsti: kam saugoti šitas bakūzes, tuos barakus, kas juose ypatinga? Kam tuomet saugoti liaudies dainas? Tai yra amatas, meistrystė, žmogaus būsto kūrimas. Šiaurės šalys tuo didžiuojasi“, – kalbėjo J. Markevičienė. Anot jos, viena iš priežasčių, sudėtinga padėtis susidarė ir dėl to, kad Lietuvoje nerengiami architektūros restauratoriai.

Kultūros paveldo departamento duomenimis, į liaudies architektūros vertybių sąrašą šiuo metu įrašyti 38 kaimai, 73 sodybos ir 193 atskiri pastatai. Pavienės vertingos sodybos saugomos Lietuvos liaudies buities muziejuje, o vientisi išlikę kaimai – nacionaliniuose parkuose, kurių yra visuose Lietuvos etnografiniuose regionuose.

BNS

pasak departamento, pastebimas tyčinis savininkų slapstymasis, siekiant išvengti asmeninės atsakomybės.

Pasak KPD direktorės Dianos Varnaitės, per gegužės mėnesį numatoma sudaryti statinių sąrašą, kuriame, kaip spėjama, bus keli šimtai objektų. Pasak departamento, tarp jų – Belvederio dvaras Jurbarko rajone, buvusios skerdyklos pastatas Klaipėdoje, Lentvario dvaro rūmai Trakų rajone.

Numatoma, kad inspektoriai organizuos nekilnojamųjų kultūros vertybių patikrinimą vietoje, nufo-

A † A PRANUI TAMULIONIUI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą žmonai BRIGITAI, dukroms su šeimomis, visiems artimiesiems ir kartu liūdime.

Ramona ir Vytautas Ramūnai

KETVERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

Mylimas vyras, tėvelis, senelis

A † A

Dr. ALBINAS GARŪNAS 1914.01.19–2006.05.30

Mirties sukaktį minint, šv. Mišios bus aukojamos mirties dieną, sekmadienį, gegužės 30 d., 6 val. vakare Pal. Jurgio Matulaičio misijoje Lemonte ir šv. Mišios bus aukojamos Lietuvoje, Užpaliuose, jo gimtos parapijos bažnyčioje.

Maloniai prašome pasimelsti už a. a. Albino sielą.

Amžiną Atilsį duok jam Viešpatie,

Ir Amžinoji šviesa tegul jam šviečia per Amžius.

Giliame liūdesyje žmona Ona Garūnienė-Prunskytė, dukros Rūta Sula ir Dalia Sadauskienė su šeimomis ir artimieji

Belvederio dvaras Jurbarko rajone.

tografuos esamą būklę, surašys apžiūros aktus ir reikalavimus pašalinti pažeidimus. Jei bus nepaisoma šių priemonių, bus surašomos administracinės baudos arba bus griebiamasi civilinių ieškinių dėl žalos išieškojimo. Pačiu griežčiausiu atveju KPD numato teismo sprendimu siekti kultūros paveldo objekto nusavinimo, išmokant teismo nustatyto dydžio atlyginimą. Šiems veiksams įgyvendinti ketinama pasitelkti už pastatų priežiūrą atsakingus savivaldybių bei

Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos pareigūnus.

KPD valstybės tarnautojai, apžiūrėję paveldo objektą, reikalaus įrengti laikinąsias apsaugos priemonės: uždengti stogą, įstatyti lietvamzdžius, užmūryti pirmo aukšto langus, jei pastatas yra nenaudojamas. Priešingai vyraujančiam įsitikinimui, pasak paveldosaugininkų, tai būtų minimalios investicijos, siekiančios nuo kelių šimtų iki kelių tūkstančių litų.

BNS

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦**Mieliems skaitytojams praneša-**me, kad Atminimo dieną (Memorial Day) redakcija nedirbs. Nebus išleistas antradienio, birželio 1 d., dienraščio numeris.

♦**Šv. Kazimiero kongregacijos** seserys maloniai kviečia visus dalyvauti vienos valandos tylojoje maldoje penktadienį, gegužės 28 d., 7 val. v. seselių Motiniškajame name, 2601 W. Marquette Rd., Chicago.

♦**JAV Lietuvių Bendruomenės** Vidurio Vakarų apygardos suvažiavimas įvyks gegužės 29 d. Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th St., Lemont. Kviečiame dalyvauti apygardai priklausančių apylinkių valdybų narius, apygardoje rinktus JAV LB tarybos narius ir apylinkių atstovus. Registracija prasidės 11:30 val. r. Suvažiavimo pradžia 12:30 val. p. p.

♦**Atminimo dienos (Memorial Day)** iškilmės Lietuvių Tautinėse kapinėse, 8201 S. Kean Ave., Justice, IL 60458, vyks gegužės 30 d. 11 val. r. Tel. pasiteiravimui: 708-458-0638.

♦**Atminimo dienos (Memorial Day)** šv. Mišios Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse vyks gegužės 31 d. 10:30 val. r. šv. Mišias atnašaus Mundelein seminarijos vicerektorius kun. August J. Belauskas. Šv. Kazimiero lietuvių kapinių Sklypų savininkų draugija visus maloniai kviečia 1 val. p. p. atvykti prie Steigėjų paminklo, kur religines apeigas atliks kun. Jonas Kuzinskas. Mirusiems bus padėtas pašventintas vainikas, dalyvaus šauliai. Tel. pasiteiravimui: 630-730-4823 (Birutė Vitkauskienė).

♦**Čiurlionio galerijoje Jaunimo** centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636, birželio 5 d., šeštadienį, 3 val. p. p. vyks prisiminimų apie neseniai iškeliavusį Anapilin dailininką Juožą Mieliuolį popietę. Kviečiame visus, menančius šį neeilinį dailininką atvykti į popietę. Matysime filmą apie šiuo metu Lietuvoje, Radvilų rūmuose veikiančią J. Mieliuolio parodą, pasidalinsime prisimi-

nimais. Muzikinę programą atliks Lindos Veleckytės styginis kvartetas.

♦**Š. m. metų birželio 13 d. 10:30** val. r. Pasaulio lietuvių centro sodelyje JAV LB Lemonto apylinkės valdyba ruošia trumpą Gedulo ir Vilties dienos minėjimą. Kviečiame visus gausiai dalyvauti šios tragiškos Lietuvos dienos paminėjime.

♦**Birželio 13 d., sekmadienį, pre-**latas Ignas Urbonas savo kunigystės 75-mečio proga koncelebruos 9 val. r. šv. Mišias Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, 14911 127th St., Lemont, IL 60439. Po 9 val. r. ir po 11 val. r. šv. Mišių gerbiama prelatą pasveikinti ir su juo pabendrauti bus galima PLC didžiojoje salėje, o po 6 val. v. šv. Mišių – misijos prieangyje.

♦**Ziono lietuvių liuteronų para-**pija ir vaikų darželis „Spindulėlis“ kviečia į vasaros stovyklą 5–12 metų vaikus. Stovykla veiks nuo birželio 14 d. iki rugpjūčio 27 d. penkias dienas per savaitę nuo 8 val. r. iki 6 val. v. Krepšinio treniruotės, baseinas ir kiti vasaros smagumai. Kviečiame paauglius, kurie nori įgyti bendruomenei naudingo darbo valandų, dirbti savanoriais vasaros stovykloje. Mūsų adresas: 9000 S. Menard Ave., Oak Lawn, IL 60453; tel.: 708-422-1433.

♦**Sibiro kankinės ir maldakny-**gės „Marija, gelbėk mus“ autorės, Adelės Dirsytės minėjimas įvyks sekmadienį, birželio 27 d. 12:15 val. p.p. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje. Lietuvių visuomenė, ypač jaunimas kviečiamas dalyvauti. Minėjimą ruošia Ateitininkų Giedros korporacija.

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais
nuošimčiais. Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747.

A. a. Stasiui Surantui, buvusiam „Draugo“ bendradarbiui, iške-
liavus amžinybėn, jo draugai ir pažįstami, per našlę Eugeniją Surantieneį
paukojo Draugo fondui 95 dol.

Draugo fondas reiškia nuoširdžią užuojautą našlei E. Surantienei bei
velionio artimiesiems ir dėkoja už prasmingai įamžintą mirusio atminimą.

Lithuanian American Community Inc. Midwest Region atsiun-
tė „Draugui“ dosnią 100 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame už Jūsų auką.

Tenoro
Antano Zakarausko
(Australija)
ir soprano
Nidos Grigalavičiūtės
(Čikaga)

koncertas vyks sekmadienį,
birželio 6 d., 12:30 val. p. p.
Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre
(14911 127th St., Lemont, IL)

Solistams akompanuos muz. **Ričardas Sokas**

Į labdaros koncertą visus maloniai kviečia
Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“

Balzeko lietuvių kultūros muziejus bendradarbiauja su Čikagos etninėmis organizacijomis

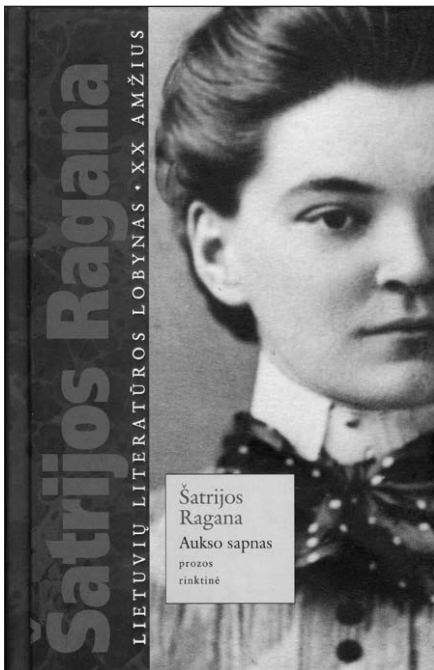
Chicago Cultural Alliance (CCA) – tai 2007 metais įsteigta organizacija, kuri vienija 21 etninį muziejų, istorijos draugiją ar kultūros centrą Čikagoje ir jos apylinkėse. Balzeko lietuvių kultūros muziejus taip pat yra aktyvus CCA narys. CCA organizacijos tikslas yra supažindinti plačiąją amerikiečių visuomenę su įvairių tautybių paveldu Čikagoje. Organizacija, bendradarbiaudama su tokiais didžiausiais kultūrinėmis Čikagos institucijomis, kaip Field muziejus, Čikagos istorijos muziejus, Jane Adams Hull namai-muziejus, rengia įvairius renginius. Amerikos indų centras neseniai surengė pokalbį-ekskursiją su CCA nariais, kurio metu aprodė Čikagos vietas, kuriose galima susipažinti su indų kultūra.

Nuotraukoje: Balzeko lietuvių kultūros darbuotojos Rita Janz (pirma iš dešinės) ir Karilė Vaitkutė (ketvirta iš dešinės) su Amerikos indų centro darbuotojais. Pirmoje eilėje, antra iš kairės – CCA vykdomoji direktorė Rebeccah Sanders.

Balzeko lietuvių kultūros muziejaus info ir nuotr.

„Draugo“ knygynėlyje

„Aukso sapnas“

Šatrijos Ragana „Aukso sapnas“: prozos rinktinė. Serija „Lietuvių literatūros lobynas. XX amžius“. Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla. Vilnius. 2008; 429 psl.

Šatrijos Ragana (Marija Pečkauskaitė, 1877–1930), rašytoja, pedagogė, vertėja, labdarė, krikščioniškųjų vertybių puoselėtoja, parašė kūrinių, lig šiol suvokiamų kaip aktualiųjų klasika, iš naujo vertinama, įrašyta į mokymo ir studijų programas.

Šatrijos Raganos prozos rinktinė prasideda Viktorijos Daujotytės apžvalga „Aktualioji klasika: atkurti – arba iš naujo sukurti“, kurioje ji rašo: „Šatrijos Raganos kūryba, prasi-dėjusi prieš šimtmetį, yra praeities literatūra dabartyje. Literatūra, kuri yra svarbi tuo, kad išliko, išlaikydami

ma praeities gyvenimo, patirties, mąstymo, jausmų, kalbos formas. (...)

Nebuvo XIX a. pačioje pabaigoje Lietuvoje kitos moters, kitos rašytojos, kuri būtų išdrįsusi šitai didžiajai raganystei, šitai kūrybinio išdidumo provokacijai. Daug kas bandė aiškintis Marijos slapyvardį. Visuose šiuose aiškinimuose yra kažkiek tiesos, bet didžioji tiesa yra būtent šita – aiškiaregės provokacija. Jos išdidumo, jos dvasinės galios jutimo savyje pavadinimas vardu-ženklų: regiu, esu reginti, turiu savy tą didžią galią, galiu kurti.”

Daugiausia rašytoja kūrė Židikuose. Čia gimė žymiausi rašytojos kūriniai: „Irkos tragedija“, „Mėlynosji mergelė“ ir kt., kuriuos skaitytojas ras rinkinyje „Aukso sapnas“.

Čia gyvendama ji rengė spaudai savo „Raštus“ ir itin daug laiko bei jėgų skyrė labdarai, blaivybės organizavimui, miestelio ir aplinkinių kaimų gyventojų švietimui, kultūrinei veiklai.

Siūlydama perskaityti šią knygą esu įsitikinusi, jog skaitytojas ne tik prisilies prie XX a. pradžios Lietuvos, tačiau naujai atras ir pačią Šatrijos Raganą, kuri nepagrįstai buvo užmiršta.

Knygos kaina – 26 dol. Ją galima įsigyti paštu, pridėdant 10,25 proc. mokestį, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 5 dol. Persiunčiant daugiau leidinių – už kiekvieną papildomą knygą – 2,5 dol. mokestis. Prieš perkant knygą prašome pas-kambinti administracijai tel.: 773-585-9500.

Paruošė **L. A.**

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500